Свети Архангел Михаило

Српска Православна Црква Ванкувер

БЕЛИ АНЂЕО

ГОДИНА 2020 БРОЈ 24

Српска Православна Црква *Светог Архангела Михаила*
са свештеником и Управним Одбором Ц.Ш.О заједно са

Колом Српских Сестара *Косовка Девојка*
Црквеним Хором *Обилић*
Српском Школом *Св. Василије Острошки*
Фолклорном Групом *Млада Србадија*

Анђели Божји благовестише пастирима рођење Богомладенца Христа. Са овом анђелском поруком желимо да вам светли празник Рождества Христовог и предстојећи празници прођу у радости и здрављу, и да овом благовешћу о рођењу Богомладенца ваше душе буду загрејане топлином Божје љубави и да са Божјим миром испуне душе ваше.

Мир Божји, Христос се роди! Ваистину се роди!

Бели Анђео **Црквено-народни часопис**
Ц.Ш.О. Св. Арханђела Михаила
Редакција:
Главни и одговорни уредник: протојерај Малиша Миловановић
Дизајн корице: Ненад Штрбац
Историја: Љубомир Котур
Рецензент, лектор и енглеска секција: Љиљана Тољевић
Штампа: Зоран Драгић
Тираж: 400

СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЕПАРХИЈА КАНАДСКА

SERBIAN ORTHODOX DIOCESE OF CANADA

7470 McNiven Rd. R.R #3 Campbellville, Ontario, L0P 1B0,
Phone: 905.878.0043

Е.Бр. 300/19
Пред Божић 2019.
Милтон, Канада

Свештенству, монаштву и свим синовима и кћерима наше богочуване Епархије канадске Српске Православне Цркве: благодат, милост и мир од Бога Оца, и Господа нашега Исуса Христа, и Духа Светога, уз радосни божићни поздрав:

МИР БОЖЈИ – ХРИСТОС СЕ РОДИ!

"И заиста велика је тајна побожности: Бог се јави у тијелу…" (1 Тим. 3, 16).

Ми смо обавијени тајнама. Тајна је овај видљиви свет. Тајна је невидљиви свет. Тајна је космос или звездани систем. Свака травчица је тајна. Тајна смо ми сами себи. А тек колико је за нас тајна наш ближњи. Зато велики наш песник и вели: "Тајна чој'ку чојек је највећа". Или како на другом месту Преподобни Јустин Ћелијски вели: "А кад се око твоје озбиљно загледа у лице ближњег твог, колико тајни и загонетки сагледа у њему! А свака од њих по - урвина!" Али изнад свих тајни је Бог. Никад докучива. И ту тајну ми смо почели потпуније сазнавати Оваплоћењем Сина Божијег. То је светајна. Христос је тајна над тајнама. Он је света тајна. Он је вечна тајна. А то је тајна вере или како је Свети Апостол назива побожност.

Божић је показао шта је наш смисао: обожење. Или како рече Св. Атанасије Велики: "Бог је постао човек да би човек постао Бог по благодати". Зато Св. Јован Златоусти негде вели да је ово празник над празницима. Јер без Витлејема не можемо схватити ни Богојављење ни Преображење, ни Страдања. Да се Христос није оваплотио ништа тога не би било. Он је објаснио смисао нашега живота. Или другим речима: Он је смисао нашег живота. Он је и једина новина под

овим сводом небеским. И остаће такав. Увек чини све новим (Откр. 21, 5).

Живимо у свету где се свело на материјално и потрошачко, у свету који се све више удаљава од Бога и Цркве Његове. И не само то, него се удаљава човек од ближњега свога, па и од самога себе. Не налази смисао свога живота. "Ван Богочовека, мисао човека је потпуно бесмислена", рече један велики наш богослов. Па наставља: "Мука је, свемука, …бити човек без Богочовека Христа; а радост и сверадост је бити човек са Богочовеком Христом".

својим светим прецима, и на крају самима себи. Колико се свакога дана хришћанских породица распада? Колико има дечице која због тога плачу? Колико има самих, напуштених, одбачених, презрених, болесних, старих и младих? Паде ми на памет дивна песма нашег великог песника:

Сутра је Празник, своју светлост меку,
Кандило баца и собу ми зари,
Сам сам, из кута бије сахат стари,
И мучни часи неосјетно теку…

Зато, сетимо се, драга браћо и сестре, код колевке Богомладенца, свих њих. Помозимо их материјално и духовно. Због њих се Син Божији оваплотио као и због нас. Он је "постао сиромашан да бисмо се ми Његовим сиромаштвом обогатили" (2 Кор. 8, 9). Не заборавимо Његове речи: "Јер ко вас напоји чашом воде у име моје, зато што сте Христови, заиста вам кажем: неће изгубити плату своју" (Мк. 9, 41).

Хвала Вам на свакој помоћи, било финансијској, материјалној или пак у раду, нашој Епархији, нашем Манастиру, црквама и свакоме невољнику. Нека Вам Господ строструко врати сваким "даром добрим и сваким поклоном савршеним" (Јак. 1, 17) у Новој 2020. Нека Вас благослови Својим небеским благословом и награди вечним Царством.

Од срца Вас поздрављамо радосним речима:

МИР БОЖИЈИ-ХРИСТОС СЕ РОДИ!
СРЕЋНА И БОГОМ БЛАГОСЛОВЕНА 2020
ГОДИНА СПАСЕЊА!

Ваш молитвеник пред Богомладенцем
Христом,
ЕПИСКОП КАНАДСКИ

+Митрофан

РОЖДЕСТВО ГОСПОДА ИСУСА ХРИСТА
БОЖИЋ

А КАД се наврши време посла Бог Сина Свог Јединородног (Гал. 4, 4), да спасе род људски. И кад се испуни девет месеци од благовести, коју јави архангел Гаврил Пресветој Дјеви у Назарету говорећи: Радуј се, благодатна! ... ево зачећеш и родићеш Сина (Лк. 1, 28. 31), - у то време изиђе заповест од ћесара Августа, да се попише сав народ у царевини римској. Сходно тој заповести требаше свако да иде у свој град и тамо се упише. Зато Јосиф Праведни дође с Пресветом Дјевом у Витлејем, град Давидов, јер обоје беху од царског колена Давидова. Па како се у тај малени град слеже много народа ради пописа, не могоше Јосиф и Марија наћи конака ни у једној кући, због чега се склонише у једну пећину овчарску, где пастири овце своје затвараху. У тој пећини, а у ноћи између суботе и недеље, роди Пресвета Дјева Спаситеља света, Господа Исуса Христа. И родивши Га без бола, као што Га је и зачела без греха, од Духа Светога а не од човека, она Га сама пови у ланене пелене, поклони Му се као Богу, и положи Га у јасле. Потом приђе и праведни Јосиф, и он Му се поклони као божанском плоду девичанске утробе. Тада дођоше и пастири из поља, упућени од ангела Божјег, и поклонише Му се као Месији и Спаситељу. И чуше пастири мноштво ангела Божјих где поју: Слава на висини Богу и на земљи мир, међу људима добра воља (Лк. 2, 14). У то време стигоше и три мудраца с Истока вођени чудесном звездом, с даровима својим: златом, ливаном и измирном, и поклонише Му се, као Цару над царевима. (Мт. 2, 11)

Тако дође у свет Онај, чији долазак би проречен од пророка, роди се онако како би проречено: од Пречисте Дјеве, у граду Витлејему, од колена Давидова по телу, у време када више не беше у Јерусалиму цара од рода Јудина, него цароваше Ирод туђин. После многих Својих праобраза и наговештења, изасланика и весника, пророка и праведника, мудраца и царева, најзад се јави Он, Господар свега и Цар над царевима, да изврши дело спасења људског, које не могаху извршити слуге Његове: ни анђели, ни људи, нити ма које друго створење. Јер је требало спасти људе од греха, смрти и ђавола. А само је Бог јачи од ђавола и његових главних злотворних сила: греха и смрти. То спасење је извршио оваплоћени Бог - Богочовек Христос Исус, који у Богочовечанском телу Свом - Цркви и спасава људе од греха, смрти и ђавола, спасава их светим божанским Тајнама и светим еванђелским врлинама. Зато Њему нека је вечна слава и хвала и поклоњење од свих бића људских у свима световима. Амин

Св. Владика Николај

Христос се роди, драга браћо!

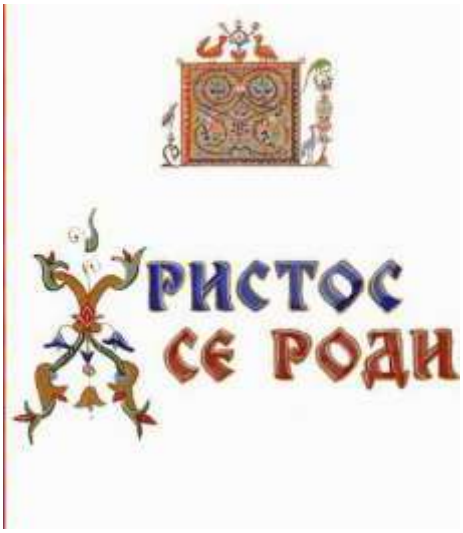

Роди се као слабачко дете Онај који је небеса утврдио силом својом. Роди се у тами пештере витлејемске Онај који је светлост свету, светлост ангелима и људима. Роди се као слуга Онај коме херувими и серафими служе од створења света дан и ноћ певајући му: *свјат, свјат, свјат Господ Саваот.* Као слуга је дошао на земљу, као слуга послужио људима, као јунак све отрпео, и као Бог васкрсао, да буде судија свим живим и мртвим.

Од свих његових божанских речи ја хоћу данас да вам напоменем само једну свету и спасоносну реч, која у данашње време може бити лек многим болесним душама, болесним од себичности и властољубља: Та реч гласи: *а ја сам међу вама као слуга.* И још је Он ту реч поновио пред светим апостолима својим рекавши им, *да није дошао да му служе него да служи* (Мат. 20, 28). Па кад је Он, Цар царева, дошао као слуга да служи људима, шта је остало нама? Кад виноградар који је лозу засадио, стоји на служби, како да лоза не стоји на служби? Кад дрводеља служи, како дрво да не служи? Кад се мајстор не стиди служити, како справа мајсторова да се стиди служити? О, браћо моја, на небу се царује, на земљи се служи. Земља је поприште службе, и свака твар која се на земљи јави, мора да служи. И кад се Творац нових твари спустио на ово поприште службе, и Он је морао да служи Својим примером. Он је показао, да се само служењем на земљи задобије царовање на небу.

Али у наше дане, на жалост много се намножило људи, који мрзе сваку службу и који сматрају проклетством служити ма коме. То су болесне душе, претешке и себи и другима, и држави и човечанству. Њихова болест долази отуда, што су оне заборавиле, да је земља поприште службе, и да су оне послане у овај свет на службу. Син Божји није тражио првенства него је прао ноге ученицима својим, и сви савремени болесници болују од грозничаве жудње за првенство. Син Божји није истицао своја права него само своју службу, а ови истичу само права своја. Син Божји није жудео за влашћу, а ови помрачише и озлобише све своје дане на земљи опаком страшћу за влашћу. Не боре се данас за првенство само велики него и мали. Не рву се за право само умни него и неумни, и тако се изједначују у безумљу и једни и други.

Не отимају се за власт и првенство само људи по великим градовима него и по варошицама и селима. Партијска подела и кавга око првенства ухватила је корена и међу вама, који сте до јуче у ропству под Турцима били као хришћани уједињени и сложни. Том поделом и кавгом прља се и понижава слобода, за којом сте толико чезнули и коју сте најзад добили Божјом вољом и пожртвовањем многобројне браће ваше. А та партијска подела и кавга народа многима служи само на то да без труда и без службе дођу до богатства и власти. Ја знам, да ви то у души не одобравате. Кад год сам путујући по епархији, о томе с вама разговарао, дознао сам, да и ви сами мрзите ту поделу и кавгу. Па кад је мрзите, ви је и одбаците. Поделом се не долази до мира нити кавгом до среће. Гле, нико није имао такав мир душевни као Господ Христос, а Он је био слуга свима. Као неуморан слуга свима Он нам је показао својим примером, да се мир задобија службом и да се срећа постиже трудом на измирењу других. Ко служи људима, има мир с људима, и кроз тај мир задовољство живота. А ко још и твори мир међу људима, тај облачи себе у достојанство сина Божијега, јер је сам Господ рекао: *Благо миротворцима јер ће се синови Божји назвати* (Мат. 5, 9).

Зато данас, кад славимо рођење Сина Божијега, сетимо се, да је Он дошао као слуга на земљу, да послужи спасењу људи, и заветујмо се и ми бити слугама Бога својих ближњих. Свако часно занимање јесте служба, и сваки положај међу људима, без обзира колико је знатан или незнатан, треба разумети као службу, те према томе сваки треба да се труди да изврши до краја своју службу на славу Бога на добро својих ближњих. На Страшноме суду неће нас Судија питати, колико смо се на земљи, на овом попришту службе, частили и гозбили, и колико смо богатства нагомилали, и колико смо се положајем уздигли изнад других људи, него колико смо послужили на славу Његову и на добро ближњих. Према својој служби свака ће душа примити плату од праведног Судије.

Господ је дошао да послужи људима из љубави према људима. Јер љубав се показује кроз служење. Ко има већу љубав тај више и служи. А Христова је љубав највећа, за то је и Његова служба била највећа, најтежа и најнеуморнија — служба до суза, крви и смрти на крсту! Зато, браћо, поклонимо се служби Сина Божјега; поклонимо се љубави Његовој, поклонимо се и помолимо му се: да нас обасја светом вером, да утврди мир и добру вољу у нама и међу нама, да нам опрости грехе наше, да нас исцели од гордости и сваке злобе. Поклонимо се и помолимо се, да нам свима помогне милошћу и силом својом, да би умирени, уједињени, опроштени, исцељени и надахнути духом Његовим, могли верно послужити слави имена Његовог, и да би радосна срца могли запевати ангелску песму: *Слава Богу на висини, мир на земљи и добра воља међу људима!* Слава Сину Божијем Јединородном, са Оцем и Духом светим, Тројици Светој, Једнородној неразделној, сада и на век века. *Амин.*

Охрид 1926. г.

Оваплоћење Сина Божијег

Пошто је први човјек одбио да приноси природу Богу, природа се нашла изван јединства са Њим. Да би могао да живи вјечно било је потребно да свијет нађе заједницу са нествореним Богом. Као смртан и нашавши се у оковима смрти, свијет није могао бити покретач свог спасења. Требало је, дакле, како каже Св. Максим, спасењу свијета да предходи иницијатива Божија пошто су и човјек и цијела природа створени.

Требало је да Спаситељ буде нествoрен, бесмртан, вијечан. Иницијатива за спасење је дошла од Бога. У Господу Христу, кроз Оваплоћење, је остварено јединство створене и нествoрене природе. Значај Оваплоћења је управо у томе да се успостави унутарња веза и поновно јединство између човјека и Бога. Тајна Христова, односно тајна Оваплоћења се остварила као израз слободе Божије и слободе човјекове. У Светом Писму се говори да је Христос зачет од Духа Светога и Марије Дјевојке, без учешћа мужа. Дакле, битну улогу у зачећу Господа Исуса Христа има присуство Духа Светога, с једне, и Марије Дјевојке, с друге стране.

Овај моменат је нарочито важан за Христологију, за разумјевање спасења. Христос се рађа на посебан, слободан начин, изван и изнад закона природне нужности. Рођење Бога Логоса у тијелу је јединствено и нема ничег заједничког са рођењем других људи. „Ни прво рођење“, од оца, „нити друго нису имали ничег заједничког са нечијим рођењем“. Христово рођење није по нужности природе него по Божијем благовољењу.

Смисао зачећа и рођења Христовог није у показивању свемогућства Божијег, да Бог може да чини што хоће, него у томе да се пројави слобода Божија, она слобода која омогућује Богу да учествује у створеној природи, да је има у себи, да је сједини са собом и у исто вријеме да не буде једна створена личност. Само као нестворена личност Христос је могао бити Спаситељ. Требало је да Спаситељ има тварну природу, али да не буде у својој ипостаси створен, као што је то био први Адам и сваки човјек послије њега. Спаситељ је могао бити само онај ко је могао да избјегне све што би га могло уплести у варљиви круг живота и смрти.

Ако се вратимо у Стари Завјет, на сам почетак библијске приче о паду првих људи, видјећемо да је Ева послије Каиновог рођења узвикнула: ево добих човјека од Господа (1Мојс.4,1). Спаситељ им је био обећан од Господа (1Мојс.3,15). Међутим, Спаситељ није могао бити, рођен на начин на који су се рађали сви остали људи, по законима пале природе, а са друге стране, требало је у ипостаси својој да буде нестворен.

У Христу су, дакле, остварене двије истине: прва истина је да је Христос био потпуни човјек, али и један човјек који своју ипостас нема у створеној природи, као посљедицу природног рођења. Друга истина је да је по својој ипостаси Христос слободан од природне нужности, нестворен, бесмртан и вјечни Бог и да је јединство Бога и свијета кроз човјека морало бити јединство у слободи.

Бог је створио свијет и Адама да постоје слободни. Адам је могао слободно да пристане на Божији позив и да оствари јединство са Богом. Тај принцип је испоштован у рођењу Господа Исуса Христа и у сједињењу свијета са Богом у лицу Пресвете Богородице. Из описа догађаја зачећа Господа Исусаа Христа видимо да анђео Господњи јавља Дјеви благу вијест да ће зачети и родити Сина и надјенути му име Исус (Лк.1,34). Ријечи Пресвете Богородице говоре да догађај рођења Господа Исуса Христа није био свакидађњи, није био логичке природе, за своје остварење је тражио вјеру. Ни ријечи Дух Свети доћи ће на тебе, и сила Вишњега осјениће те (Лк.1,35) нису биле логичке природе. Није то био логички догађај да би се могао разумјети и због тога је било могуће само вјером прихватити ријечи Арханђела: Јер у Бога је све могуће све што каже. (Лк.1,37).

Могла је Пресвета Дјева да и не прихвати позив Арханђела Гаврила. На срећу нашу, на срећу свих људи, она пристаје и говори: Ево слушкиње Господње, нека ми буде по ријечи твојој! (Лк.1,38). У овом одговору Пресвете Богородице, који није био изнуђен, сачуван је принцип слободног одлучивања.

Да је Богородица рекла „не“, а могла је као што је учинио Адам, тада би спасење опет било доведено у питање. Међутим, Богородица је рекла: Ево слушкиње.., и послужила је спасењу које је требало да буде израз слободне одлуке и у слободној заједници са Богом. Зато је била потребна неизмјерна љубав према Богу, она љубав коју је имала Дјева Марија.

Пунота љубави је управо у дјевствености, и из пуноте љубави Дјева Марија је родила Бога у тијелу, поставши Богородица. Пресвета Дјева је могла родити Бога у тијелу јер је она једина испунила могућност коју је Бог у почетку „усадио у човјека против гријеха“ (Николај Кавасила – Мајка Божија). Тако је она покрила сву злобу људи показавши их достојнима за јединство са Богом и земљу достојну за пребивање Бога на њој.

Спасење је, дакле, могуће само онда када се оствари слободна заједница у љубави створене природе и Бога, потпуно јединство Бога и човјека. Није ли могао Бог својом заповјешћу да каже: спасавајте се, или ћете бити спасени . или опраштам вам све гријехе? Не, није могао, јер је требало да се одигра драма слободе, слободног избора, сусрета и јединства човјека са Богом.

Слобода је одиграла кључну улогу у драматичном догађају зачећа и Оваплоћења Логоса, који је постао потпуни човјек, остајући потпуни Бог. Оваплоћење Христово, односно кеноза Божија је одувијек схватана као „добровољна тајна због доброте према људима“, и „вољно силажење у тијело“. Управо сви догмати који се тичу Христологије бранили су ову истину.

Четврти Васељенски Сабор брани истину да је јединство створене и нестворене природе слободно јединство у Личности Сина Божијег, тог истог Сина, друге Ипостаси Свете Тројице и да је Он потпуни Бог и потпуни човјек са разумном и слободном душом (Халкидонски орос). Монофитски као и монотелитски спорови се тичу истине да је Христос требало да буде – ако је Спаситељ свијета – слободан и потпуни човјек и потпуни Бог у исто вријеме. За разлику од „оваплоћења“ о којима се говори у многим религијама и разним митовима, Оваплоћење у Хришћанству је акт слободе. У нехришћанским „оваплоћењима“ ријеч о нужности, о детерминисаности природом. У Христу је Нови Адам слободан човјек и у Тајни Христовој се остварило слободно јединство Бога и човјека. Зато Христос јесте и може бити једини Спаситељ свијета.

Захвални смо свештенику Марку Радмил, пароху келском, који је написао овај текст према учењу Светих Отаца Свете Цркве Православне за поуку свима нама.

Питања и одговори:
О БОГООВАПЛОЋЕЊУ

ДА ЛИ ЈЕ ЉУДИМА ОСТАЛА НАДА НА СПАСЕЊЕ?
Када су први људи исповедили пред Богом свој грех, Бог им је, по милосрђу Своме, дао наду на спасење.

У ЧЕМУ СЕ САСТОЈАЛА ТА НАДА?
Ова нада се састојала у томе што је Бог обећао да ће семе жене газити главу змије (тј. да ће је поразити, уништити) (1. Мојс. 3, 15).

ШТА ЗНАЧИ ТО ОБЕЋАЊЕ?
Ово значи да ће Господ Исус Христос победити ђавола који је обмануо људе, те да ће их избавити од греха, проклетства и смрти.
КАКВА ЈЕ БИЛА КОРИСТ ЗА ЉУДЕ У ОВОМ ОБЕЋАЊУ?
Корист од овог обећања била је та, што су људи могли спасоносно да верују у Спаситеља Који ће доћи, као што ми верујемо у Онога Који је дошао.
ДА ЛИ ЈЕ БОГ ПОНАВЉАО ЉУДИМА СВОЈЕ ОБЕЋАЊЕ?
Бог је то обећање поновио не једном. Аврааму је, на пример, обећање о Спаситељу дао следећим речима: *И благословиће се у семену твоме сви народи на земљи* (1. Мојс. 22, 18). Исто обећање Он је после поновио пророку Давиду следећим речима: *Подигнућу семе твоје након тебе… и утврдићу престо царства Његовог довека* (2. Сам. 7,12-13).

ШТА ПОДРАЗУМЕВАМО ПОД РЕЧЈУ „ОВАПЛОЋЕЊЕ“?
Под речју „оваплоћење“ подразумева се то да је Син Божији узео на Себе људско тело, осим греха, и да је постао човек, не престајући да буде Бог.
Реч „оваплоћење“ позајмљена је из речи јеванђелисте Јована: *И Логос (Реч) постаде тело* (Јн. 1,14).

ЗАШТО ЈЕ О СИНУ БОЖИЈЕМ ТАКОЂЕ РЕЧЕНО ДА ЈЕ „ПОСТАО ЧОВЕК“?
Након што је за Сина Божијег речено да се оваплотио, Символ вере додаје да је „*постао човек“*. Ово је учињено зато да неко не би помислио како је Син Божији примио само плот, тј. тело, него да би прихватили да је у Њему Савршени Човек, који се састоји из душе и тела.
О овоме постоји сведочанство Светог Писма. Апостол Павле пише: *Један је посредник између Бога и људи, Човек Исус Христос* (1. Тим. 2,5).

КОЛИКО ПРИРОДА ИМА У ГОСПОДУ ИСУСУ ХРИСТУ?
Господ Исус Христос нема само једну природу. У Њему се нераздељиво и несливено налазе две природе, Божанска и човечанска, и саобразно тим природама – две воље.

КОЛИКО ИМА ЛИЦА У ГОСПОДУ ИСУСУ ХРИСТУ?
И не постоје два лица, него Једно Лице, Бог и Човек уједно, једном речју – Богочовек.

ШТА СЕ У СВЕТОМ ПИСМО ГОВОРИ О ОВАПЛОЋЕЊУ СИНА БОЖИЈЕГ ОД СВЕТОГ ДУХА И ДЈЕВЕ МАРИЈЕ?
О Оваплоћењу Сина Божијег од Духа Светога и Марије Дјеве говори у Светом Писму јеванђелист Лука. Када је Дјева Марија упитала Анђела који јој је објавио Исусово зачеће: *Како ће то бити кад ја не знам за мужа!* – Анђео јој је одговорио: *Дух Свети ће доћи на тебе, и сила Вишњега осениће те; зато и оно што ће се родити биће свето, и назваће се Син Божији* (Лк. 1, 3435).

КО ЈЕ БИЛА ДЈЕВА МАРИЈА?
Света Дјева Марија потицала је од рода Авраамовог и Давидовог, од којих је, према обећању Божијем, требало да дође Спаситељ. Она је била заручена за Јосифа, који је био од истога рода, како би је он чувао, будући да је била посвећена Богу са заветом да свагда остане Дјева.

ЗАШТО ЈЕ ЗОВЕМО УВЕК ДЈЕВОМ и БОГОРОДИЦОМ?
Пресвета Марија је заиста стално пребивала и остала у девствености – пре но што је родила, у време док је рађала и након што је родила Спаситеља, те се стога и назива Приснодјевом
Православна Црква је Пресветој Дјеви Марији указала част још једним великим именом – Богородица.
Ова имена узета су из Светог Писма, Пресвета Дјева је Богородицом названа у следећем смислу. Иако се Господ Исус Христос није родио од ње по Божанству Своме, које је вечно, него по човечанској природи, она је достојно названа Богородицом, пошто је Онај Који се од ње родио и у самом зачећу и у рођењу био оно што је увек – истински Бог.

КАКВО ЈЕ ДОСТОЈАНСТВО ДЈЕВЕ МАРИЈЕ?
О високом достојанству Пресвете Дјеве Марије треба расуђивати овако. Будући да је Мајка Господа, Она благодаћу и приближавањем Богу, а самим тим и достојанством, превазилази свако створено биће, те је стога Православна Црква поштује више од Херувима и Серафима.

ШТА ЈОШ ТРЕБА ПРИМЕТИТИ О РОЂЕЊУ ГОСПОДА ИСУСА ХРИСТА?
У вези са рођењем Господа Исуса Христа од Пресвете Богородице треба приметити и то, да пошто је ово рођење било свето и без греха, оно је било и без бола, јер Бог је Еви као казну за грех одредио да ће рађати у мукама (Преп. Јован Дамаскин, Тачно изложење вере православне. Књ. 4. гл. 14.).

ПО КОЈИМ ОБЕЛЕЖЈИМА СУ ЉУДИ МОГЛИ ДА ПРЕПОЗНАЈУ СПАСИТЕЉА КОЈИ СЕ РОДИО?
Провиђење Божије дало је обележја по којима су људи могли да препознају Спаситеља који се за њих родио – то су многа тачна предсказања о различитим околностима Његовог рођења и земаљског живота. На пример, пророк Исаија је предсказао да ће се Спаситељ родити од Дјеве (Иса. 7,14). Пророк Михеј је предсказао да ће се Спаситељ родити у Витлејему.

СВЕТОСАВСКА ПРОСЛАВА

недеља, 26. јануар
10:00 Света Литургија
11:30 Свечани ручак
12:00 Светосавска Академија
Припремају ученици Српске Школе *Св. Василије Острошки* и Фолклорна Група *Млада Србадија*

понедељак, 27. јануар
Св. Сава,
први Архиепископ српски
10:00 Св. Литургија

СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА СВОЈОЈ ДУХОВНОЈ ДЕЦИ О БОЖИЋУ 2019. ГОДИНЕ ИРИНЕЈ ПО МИЛОСТИ БОЖЈОЈ

ПРАВОСЛАВНИ АРХИЕПИСКОП ПЕЋКИ, МИТРОПОЛИТ БЕОГРАДСКО-КАРЛОВАЧКИ И ПАТРИЈАРХ СРПСКИ, СА СВИМ АРХИЈЕРЕЈИМА СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ – СВЕШТЕНСТВУ, МОНАШТВУ И СВИМ СИНОВИМА И КЋЕРИМА НАШЕ СВЕТЕ ЦРКВЕ: БЛАГОДАТ, МИЛОСТ И МИР ОД БОГА ОЦА, И ГОСПОДА НАШЕГА ИСУСА ХРИСТА, И ДУХА СВЕТОГА, УЗ РАДОСНИ БОЖИЋНИ ПОЗДРАВ:

МИР БОЖЈИ – ХРИСТОС СЕ РОДИ!

И ове године Господње, славећи преславно Оваплоћење Сина Божјега, Господа нашега Исуса Христа, јединог Новог под Сунцем, сви хитамо ка храму Божјем, да се саберемо око Богомладенца, Пречисте Богоматере и Увекдјеве Марије и праведнога Јосифа.

То чинимо да би се наше душе загрејале речима светога Јеванђеља о истинитом догађају Очовечења и рођења Спаситеља нашега, Богочовека Исуса Христа, када су Њему, Богомладенцу клицала Небеса и Земља: *Слава на висини Богу и на Земљи мир, међу људима благовољење!*

О том јединственом и преславном Догађају у историји и *у свима световима,* наш свети црквени песник славослови:

„Прашни Адам најпре причесник благодатног надахнућа беше, па лукавством змијиним поданик пропасти поста, но знамо да се ради њега Реч саобрази људима.

Дјево, Ти пређе границе смртних бића родивши превечну Реч Која изволе да прође кроз Тебе, запечаћени Кивот, о несагориви Кивоте и Купино.

Ти, Бог мира, посла нам Ангела Великога Савета Твојега да нас мироше, и к светлости богопознања нас упућује.

Где се много разбуја грех, Ти пружи неописиву благодат, па сви постасмо наследници Вишње светлости.”

Својој духовној деци, нашем и данас многострадалном српском народу у Отаџбини и расејању, ми, његови духовни пастири, желимо да се благочестиве мисли и осећања и овога Божића обилно и трајно уселе у нас и да се сав наш живот збива у Богу са свима светима. Тако, дакле, да ходимо и пред лицем Светога Саве и свих српских светитеља и просветитеља наше свете аутокефалне Српске Цркве. Главно је бринути о томе како ћемо живети, еда бисмо и све наше свете претке ми имали на својој страни на Христовом праведном Суду. Еда би нас они признали за своје следбенике. Ето нам свете дужности нашег постојања!

Драга наша духовна чеда, учинимо све што до нас стоји да вишак наших сваковрсних добара буде на попуњавање мањка код оних наших ближњих који се нуждавају у помоћи свих врста, а највише у нашем братољубљу. Божанствени Максим Исповедник нас тако и поучава: „Настојмо да трезвеноумним промишљањем уједначимо неравномерност природе, и оним чиме обилујемо, допунимо недостатке једни других“. То је угодно Оваплоћеном Сину Божјем, Који се поистоеветио са најмањима и најсиромашнијима. Зато, ко њима чини, Њему чини. Зар Богомладенац није дошао пре свега да нахрани сва уста и да утеши сва наша срца?

Ако се већ Христос ради нас оваплотио и постао Богомладенац, умро и васкрсао, зар сва наша делатност у свету, као одговор и уздарје Њему, не би требало да нас краси и чини угоднима Богу? Свима нам је за то потребно смирење и свест да смо ми сарадници Божји и украситељи Цркве.

Ако сав свет лежи у злу страсти и грехова, а стварно лежи, онда ниједан човек да не узима учешћа у њему, то јест у делима таме! На небески поредак ствари заветовали смо се ми хришћани, а не на поредак без Божјих небеса и упркос небесима. У складу са једном проницљивом речи, у вези са темом слободе, рецимо да смо ми слободни онолико колико смо слободни од греха и тек као такви слободни смо за богоопштење. Са тога стајалишта полазећи, и покајањем и смирењем се утврђујући, ми ћемо моћи да узрастамо и у Божјим врлинама. Моћи ћемо да Духом Светим попримимо црте Христовога Лика кроз творење богоугодних дела. Тако ћемо плодове врлина убирати са Господа Исуса Христа као са Дрвета Живота нашега, – постављеногa усред Цркве као Раја Сладости, – па се Њиме хранити и у времену и у вечности.

Главна порука и овогодишњега Божића треба да гласи да православну веру треба чувати и сачувати по сваку цену. А наше православно црквено Откривење и Свето Предање нас уче да је богоугодно исповедати веру у Оваплоћеногa Сина и Логоса Божјега, Христа Богочовека, и заједно са тим веру у Пресвету Тројицу! То даје видело нашем ходу по тами овога света, огрезлог у греху. Од те црквене вере зависи наше поимање и усвајање светлог Лика Господњег, савршене мере свих ствари – Исуса Христа, Спаса нашега. У Којем узрастамо и Чијем се славном Другом доласку надамо. Од целовитости црквене вере православне коначно зависи и опстанак целокупне творевине. Тако онда из те православне вере происходи и могућност нашег најпотпунијег богоопштења и богопричастија у средишту нашег постојања: у Светој Литургији. Кроз њу наша Православна Црква живи и најпотпуније сведочи о нашој заједници са Богомладенцем Христом.

Наша света дужност јесте да носимо крст историјских догађаја и искушења у свим помесним Црквама као заједничким. Али је света дужност и обавеза и свих помесних православних Цркава да једна другу поштује и уважава. Дакле, посленике у Винограду Господњем, ма колико они били заслужни, треба подсећати да се ништа не чини без слоге и јединства са свима осталима; ништа на силу, да се не би цепала Христова нерукотворена риза, односно да се не би скрнавио у нама Лик Богомладенца Христа. Свуда, дакле, да важи правило лечења себе и других на благ, истинит и светоотачки начин.

У нашем овогодишњем божићном обраћању, упућеном нашој верној светосавској деци, подсећамо да не смемо заборавити нашу Стару Србију (Косово и Метохију). Према тој светињи треба да се опходимо као према српској заветној мисли, речи и наслеђу – неодвојивим од нашег народног бића. Јер, управо су о томе својом крвљу сведочили хорови српских мученика и новомученика свих векова. Данас на Божић најсвечаније поменимо косовске, јасеновачке, градинске, и мученике са свих осталих стратишта. Ми им се за помоћ молимо да и сами лично исповедимо своју црквену православну веру у Богомладенца Христа, до самога краја, не бојећи се да о њима сведочимо пред свима.

Животни проблеми човека наше данашњице, а, изгледа, и будућности, често нас обесхрабрују, па и изненађују. И наш српски човек данас као да је одлучио да чињењем чедоморства допринесе да се на Страшном Божјем Суду, човечанство појави подељено, тако да један део, по бројности убијене деце, преовлада над бројем другог дела деце која су се родила и добила прилику да живе. Како са том чињеницом изићи пред Богомладенца Христа, пред Његову Богоматер, Приснодјеву Марију, и пред све свете, најболније је од свих наших питања сада и овде!

Очигледно да постоји и спремност устројитеља новога света да нам из наших руку истргну наш освештани живот у сваком погледу, па и у погледу самих полова и хришћанскога брака, и да нас уведу тамо камо људска мисао и реч, дело и људска нога досад нису крочили. Ипак, и о томе постоји реч охрабрења Богомладенца Христа: „Каква је корист човеку ако сав свет задобије, а души својој науди?" Једна душа која се каје и спасава претежнија је од целога света.

Доводећи у органску везу празновање Божића и Богојављења, као што то са правом чине наши иконографи и фрескописци, рецимо и ми у закључној речи наше божићне Посланице ово:

Спаситељ наш Господ Исус Христос је закорачио у овај свет онако како је у древности закорачио у Јордан. Тада, док је Јован полагао своју руку на Њега, сав грех је побегао од Њега, попут воде реке Јордана. То исто се дешавало док су апостоли, епископи и свештеници кроз векове полагали своје дланове на главе свих нас људи које су они крштавали и на пут обожења изводили. Благодатни огањ – од кога трепере херувими – и ми смо примили у светој Тајни крштења, у тој бањи поновнога рођења у Христу водом и Духом. Тако смо ми постали лученосци вере у Сина Божјега и Богомладенца Христа, добивши по дару и могућност да са Њим и вечно царујемо.

Зато је веома важно како ћемо ми живети и целокупно наше потомство и на чему ће оно градити дом свога свеукупног хришћанског постојања. Да ли на води, песку, слами, или на Христу, Крајеугаоном Камену Цркве и Дома Бога и Оца нашега Који је на небесима? Јер, сва наша дела ће на крају бити испитана огњем благодати Божје!

Само благодатним огњем проверена дела, укључујући и све људе лично, показаће и дела и нас оправданима или осуђенима. Показаће све нас људе као праву или одметнуту децу Бога и Оца, браћу Јединородног Сина и Богомладенца, и сасуде Господа Духа Светога! Да ли ће и нас показати као верне поклонике Тројице Једносушне и Равномоћне, Сапоштоване и Сапрослављане?

Ми, сабрани око Богомладенца у Пећини Витлејемској, такође желимо да се нађемо у Очевом наручју!

Нека би зато и све наше домове загревала, и у Духу Светом веселила, небоземна химна Богомладенца: *Слава на висини Богу и на Земљи мир, међу људима добра воља!*

Мир Божји, Христос се роди!

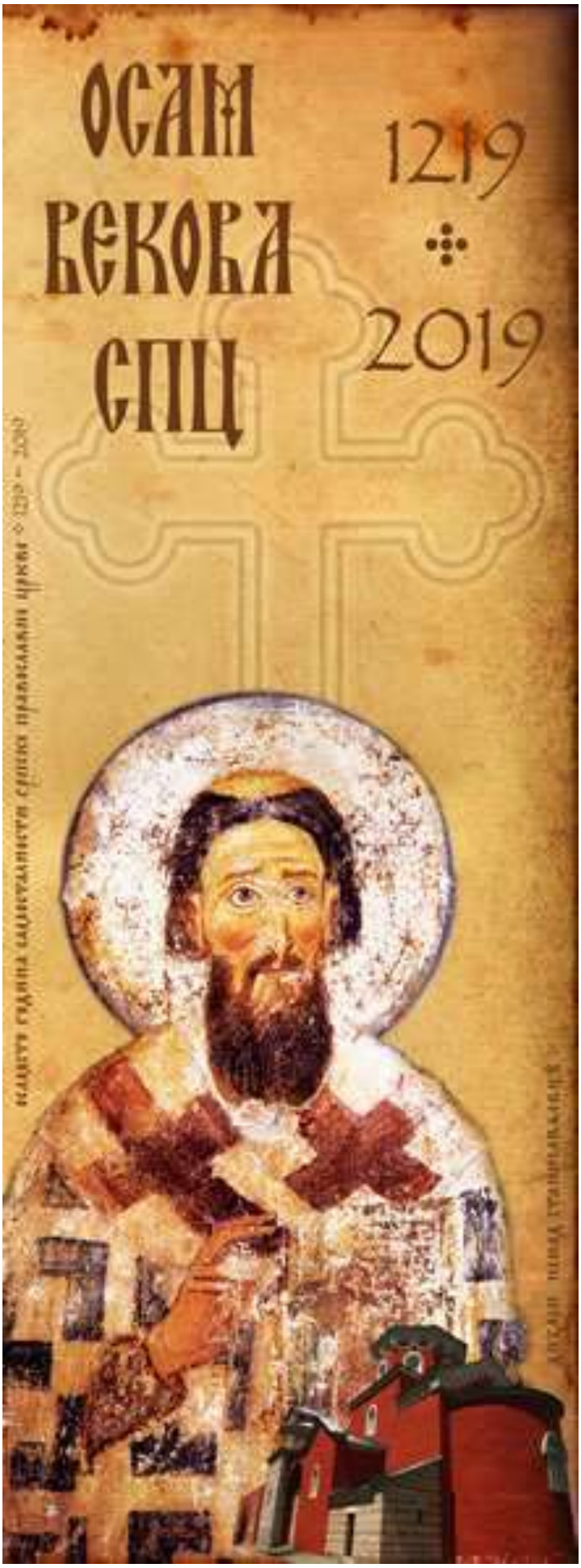

ОСАМ ВЕКОВА АУТОКЕФАЛНОСТИ СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ

Наша Српска Православна Црква прославља велики јубилеј 800 година самосталности. Св. Сава и Св. Симеон су Богом дани српском народу да буду молитвеници и светионици православног живота и посредници народа пред Господом.

Св. Сава је од најранијег детињства и младости осјећао Бога у својој души и живио и дисао за Бога и са Богом. Али, исто тако је у својој души осјећао свој народ и своју земљу. Па и у Царству Небеском, како нам то објављује Св. Владика Николај у својој Небеској Литургији, Св. Сава равноапостолни светитељ -и даље клечи пред престолом Творца за свој српски народ. Сва брига Светога Саве јесте да се сваки србин окрене православном начину животу и буде јединствени члан своје Српске Православне Цркве. А да ли је данас тако, и какви смо ми срби у двадесет и првом столећу идемо светосавском стазом или се српски народ отуђио од Св. Саве? Али ипак душа Св. Саве је во вјекове везана за његов српски народ ма какав он био. Живот по Божијој вољи је све што од нас Св. Сава тражи. А воља Божија је живјети богоугодно по заповјестима Божијим, поштовати и чувати српске светиње и цркву, бити одговоран у свему, чувати и његовати своју земљу и своју омладину, и надасве водити бригу о својој души и вољети своје ближње.

У част великог јубилеја одабрали смо за вас неколико одломака мисли и поука Св. Саве из књиге *Извори* од Милана Милетића коју свима најтоплије препоручујемо.

Рецензент Белог Анђела

САВИНЕ МИСЛИ О НЕОПХОДНОСТИ САМОСТАЛНОСТИ СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ

Схватио је тада, неколико дана пре тог састанка владе, да је добијање самосталности цркве битно за све, да само Црква православна и своја може спасти један народ, па ма каквог краља имао, јер је Црква непролазна и бесмртна, а краљеви и цареви се мењају, државе тону и нестају, диктатори у прах одлазе, системи се распадају… Срби, у сталној опасности, једноставно, морају да учине све да би до своје самосталне цркве дошли што пре.

„Тада ће огањ Педесетнице да силази из Небеског Јерусалима и на Србију. Она постаје пунолетна са двоглавим орлом као Ромеја: цар и патријарх на врху. Србија постаје посебно племе новозаветног Израила.”

СВЕТИ САВА О ОДНОСУ ЦРКВЕ И ДРЖАВЕ

Сава је одлазио на сваку седницу владе у Рас, али су све чешће и владар и племићи заказивали састанке код Саве.

– Ви мене уводите у живот државе, а ја вас у послове Цркве. Тако ћемо да се узајамно помажемо, а никада једни другима да намећемо своју вољу. Између државе и Цркве треба да постоји симфонија и равнотежа. Никако нам не треба надмоћ Цркве над државом као на Западу, нити државе над Црквом као на Истоку. То су два једнако јака крила народа, мада не знам да ли ћемо икада добити и самосталност црквену. Но, ми смо почели црквено да постојимо.-

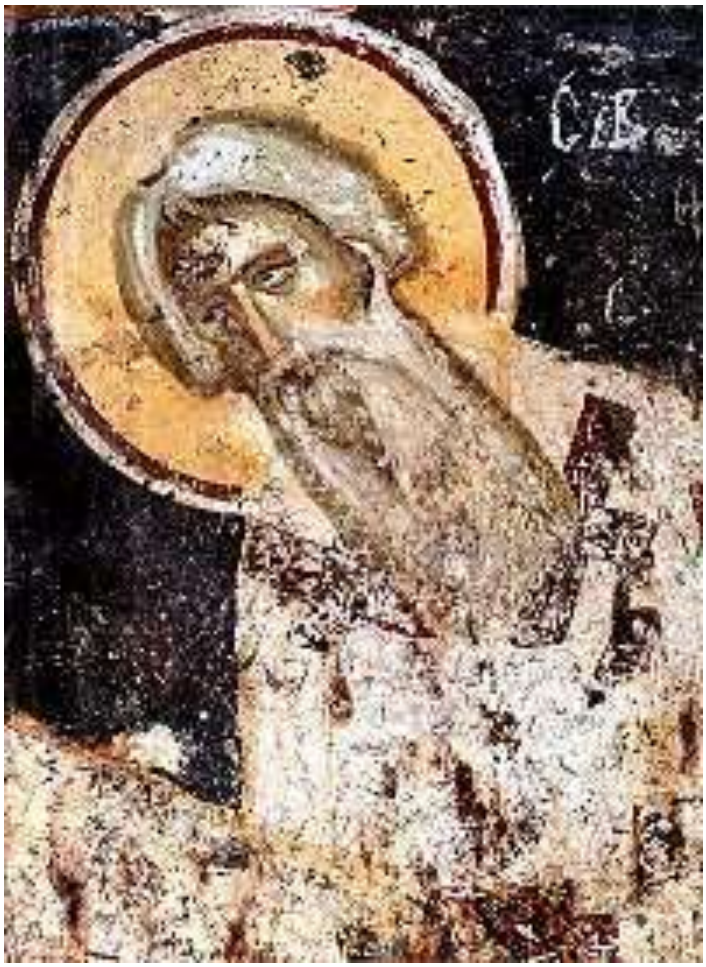

Сви осећамо да над нама стоји Бог, а да смо и ми, људи, важни за сав свет. И свако од нас, макар био краљ или прост кочијаш, свако је од нас важан Богу, јер има неке задатке због којих постоји. Сваки човек је одговоран за чување и неговање себе, али и свих односа својих са Богом, са светом и са собом самим. Али, ми смо те односе гресима нашим и гресима наших предака толико упропастили, да је Бог послао Свога Сина да нас научи како да се вратимо Богу и усавршимо себе и народну заједницу. И да нам открије пуну праву истину и стазу ка Богу. И Син Божији је открио људима све оно што треба да знају да би себе и друге спасли и опет створили добре односе према Богу, према свету и свако према себи самоме. Јевреји су прихватили Христову науку, и поверовали Му; први апостоли створили су заветну заједницу са Васкреслим Исусом Христом, Цркву, Бог је дао људима свест и вољу да слободно себе удружују у безбројне, какве желе заједнице, али је од свих нарочито благословио заједницу брака, заједницу звану народ и заједницу цркве на челу које се налазио васкрсли Христос. Молимо Бога да свима постане јасна истина колико је Црква, једна једина Црква Исуса Христа, важна. Њој припадају сва бића која мисле и уклапају се у складан Божији свет; а Божији свет јесте огроман, тако огроман да су све звезде, сва твар, према духовном свету само једна шака песка према океану. И ти Божији светови јесу Црква јединствена, јер њој припадају сви верни који признају Божије заповести и који су крштени, Њој припадају душе умрлих хришћана са земље и Њој припадају, пре свега, сви неизбројиви бестелесни духови: свети Серафими, Херувими, Престоли, Господства, Силе, Власти, Началства, архангели Михајло, Гаврило, Рафајло, Уријел, Наталијел, Јехудијел, Салатијел и Јеремијел и неизбројиви Божији анђели. Сви они и људи, крштени православно, ту су. А Цркви не припадају само они духови и људи који су одбили да слушају Бога Оца… У ово време се човечанство више и одлучније но пре позива да прође великој јединој Христовој Цркви. Они који воде борбу против те једине Цркве, православне, помућеног су духа, јер их зле силе одвлаче од нас православних ка другим скупинама, које вођене неистинама губе пут ка Богу. Сада је дошло време да се коначно одлучимо хоћемо ли остати у светињи правој, у небоземној Цркви или отпасти од ње ...

Дакле, да би народ опстао, он се организује у државу, а да би схватио истину како да успостави добре односе са Богом, светом, и самим собом, он се кроз Цркву удружује са свим духовним бићима, а глава те Цркве је Исус Христос. Веома је опасно испасти из те Цркве у друге верске скупине. Ми морамо да се потрудимо да се сав српски народ определи и сав пође за светима Ћирилом, Методијем и Симеоном. И то морамо одмах, сви православни, свим срцем да деламо да се сви Срби са Исусом Христом и свим добрим дусима саберемо, иначе ће неке Србе друге вере прогутати а, они ће, претопљени у Латине, са мачем јуришати на своју браћи, не правоверну Србију. И ја вас сада позивам да ми помогнете да све Србе што пре оправославимо...

Сава је те ноћи спавао мало, стално је имао осећање као да види величину и сјај свог народа, привидно малог, а развиореног и пространог по огромној прошлости и трпљењима. Осећао је да он те добре људе, Србе, воли свом својом душом, као што се воли родитељ. Али није знао како да му боље помогне размишљао је пред иконама сем молитвом која је у њему скоро непрекидно брујала.

СВЕТИ САВА - ШТА ЗНАЧИ БИТИ ЧОВЕК

(речи које је упутио свом брату краљу Стефану)

Бити човек значи прихватити се дужности. За сваки поступак свој си одговоран. Па чак си одговоран и за поступке других ако добре поступке других не подржиш, и ако лоше поступке других помажеш. Ти си владар,ти си најодговорнији за народ и државу. А када бих ја био поглавар цркве,никада ти не бих наметао своје мишљење, али бих ти га увек предлагао. Па и сада као свештеник и као твој брат ти кажем: не намећем ти своје мишљење, Црква и држава су два крила народа, који кроз време треба далети у будућност. Јадан је народ, који само једно крило вуче, а друго јемртво. Али, ту је још једна велика тајна. И ја њу осећам, и све више откривам. Реч је о утицајима према којима ваља бити опрезан. Када је Бог одвео Јевреје у Обећану земљу, рекао им је да истребе, затру или изгоне Хананце, древне народе који су Израил били духовно загадили својим гресима. Бог је забранио Јевејима да ступају у брачне односе са Хананцима, јер би ови кварили Јевреје и својим лошим својствима, сујеверјем, навикама, манама, мислима, хтењима, обичајима све више само тле духовно загађивали.

Јевреји Бога нису у потпуности послушали, а то је њих водило кварењу и тешким гресима. Хоћу да кажем да се и тле посвећује добрим духовним дејствима или загађује рђавим делима људи, а о духовном утицају једних људи на друге и да не говорим. Сви су људи носиоци великих духовних моћи којима једним делом и не владају, па је зато православни рад на изградњи самога себе и своје духовности најсветији рад човека и није израз његове себичности него његове дужности да себе духовно очисти и собом зрачи добро.

СВЕТИ САВА О ИСТИНИТОМ ЖИВОТУ ПО БОГУ

Ако бисмо и градове од злата зидали, мања бисмо добра чинили од овог што народу пружамо потпуну истину и догме православља. Не смемо да допустимо да иједна неистинита реч уђе у нас или у народ. За нас је вера оно на чему стојимо. Верујемо Светом писму и Предању, истинама до којих су дошли наши свети оци, а ако померите једну реч, лопови ће ући у душу верника. Кроз мале рупе непријатељи уђу у тврђаве и освајају их. Православљу, јединој небеској тврђави коју су изградили и доградили апостоли и светитељи, чувајте сваку реч, и штитите без промена. Хиљаде су светитеља те истине видели, проверили, и у тврђаву, уградили и молили се да их јереси не помере. А најјача јерес, папска, управо такве рупе буши на делу тврђаве који је дат и њима на чување. Јер нема других истина сем оне која нам је већ дата, прихватите је и проносите и кроз потомке, али увек са једном посебном молитвом: да светиње вере коју имате не реметите новотаријама. Нових истина нема, само је једна ту, ова која је у Светом писму, у предању, у догмама.

Та вера уноси у нас, сеје, шири друге небеске вредности као што су љубав и нада, праведност, чедност, доброту, поштење, молитву и смерност, кајање и опраштање, мудрост и сталоженост, најдрагоценије друге врлине, као што су истинољубивост, сажалење, вредноћа, и безброј других вредности, од којих бих опет истакао праведност и истину испред многих. О, Боже, колико духовног блага уноси православно хришћанство у људске душе! Господе, не знам које је благо од којег вредније. говорио је то свети Сава и покушавао да при том не заплаче, али саме су сузе влажиле његове плаве очи пуне доброте и озарености.

Човек, сличан Богу, уподобиће се, постаће мали бог, ако себе путевима Исуса Христа изведе из заблуда ка небу. Бог је у личности Богочовека Исуса Христа и сишао на земљу да би нам открио тај пут ка спасењу. Сав рад Православне Цркве се и своди нато да човека води путем причешћа, ка небу. Али сваки је човек створен руком Божијом врло одговоран за то хоће ли ту прилику да постане мали бог по благодати да искористи или неће. Свако је одговоран за себе, али смо и сви ми одговорни ако другоме не пружимо руку и помоћ да крене са нама.

Жене хероји Првог светског рата

Хероине Првог светског рата у Србији су жене које су дале велики допринос и поднеле велике жртве, многе од њих изгубиле и животе, као борци на фронту, добровољне болничарке, и као домаћице које су остајале и бринуле се о својим кућама у окупираној земљи.

Србкиње су пружале конкретан допринос у ратовима тако што су руководиле економијом устанака или су бринуле о рањеницима и помагале санитету. Упркос патријархалном моралу који је забрањивао женама да учествују у ратовима, неке су, задојене снажним родољубљем, активно учествовале у рату. Жене у позадини преузеле су послове карактерисане тада као „мушке". У време када је за рат мобилисано више од 60% радно способног мушког становништва, жене на селу су радиле највећи део тешког физичког посла и са децом и старима покушавале да одрже живот, земљу и производњу.

Свој допринос нису дале само Србкиње, већ су и жене из других земаља похрлиле у помоћ српској војсци и народу, као ратнице, санитетско особље или хуманитарне раднице које су допремале помоћ, прикупљале новац и слале га у Србију. Неке су и лично долазиле и остајале са српским народом.

О храбрости и издржљивости жена у ратовима за ослобођење Србије сликовито сведочи француски књижевник и новинар Анри Барби, који је извештавао светску јавност о Првом светском рату на балканским просторима, и са српском војском прошао албанску голготу:

„ Ја сам их гледао на ратишту с пушком и бомбом у руци, и у болницама, у којима су на материнске и сестринске груди привијале рањене јунаке; и у повлачењу кроз непроходне албанске гудуре, где се на немоћне и сломљене болом, у леђа пуцало из заседа и у којима се масовно умирало од глади и зиме... Гледао их и дивио им се! Ни страха, ни колебања, ни суза, ни уздаха! Није било жртве које оне не би могле да поднесу за своју Отаџбину. То су одважне кћери Србије, мајке и сестре јунака са Цера и Колубаре, мојих ратних другова, којима је Отаџбина била преча од живота и које су, бирајући између понижења и смрти, изабрале смрт... Није у то време било француског официра који не би радо, у знак најдубљег поштовања, положио свој мач пред ноге ових јунакиња. Оне су својом храброшћу и својом патњом задивиле свет."

У складу са вредносним системом тог времена, женама нити је било дозвољено нити друштвено прихватљиво приступање војсци нити учешће у ратним операцијама, па су оне налазиле друге начине да ступају у борбене редове. Скраћивале су косу, облачиле мушку одећу, пријављивале се под мушким именима. Остале су запамћене по томе што су се равноправно са мушкарцима бориле на фронту. Ово су неке од забележених жена ратница.

Софија Јовановић

Рођена је у Београду као ћерка месара Јовановића из Душанове улице. Он је имао више ћерки али не и сина, па се и гласно жалио због тога што нема „сина јунака". Била је девојчица кад јој је отац умро, а матуранткиња кад је избио Први балкански рат 1912. године.

Тада се јавила Народној одбрани као добровољац - четник и прошла тест пред комисијом коју су чинили апотекар Карић, капетан Воја Танкосић и мајор Васић звани Горски цар. Потом је прошла обуку у Прокупљу и Врањској Бањи, а прво учешће у борбама имала је на Црној Чуки и Вељој Глави. Била је прва жена борац у српској војсци.

Пролазила је иза непријатељских линија, изводила диверзије и изненадне нападе. Почела је да добија одликовања, а француски репортери назвали су је „српска Јованка Орлеанка". Тада се њена фотографија нашла и на дописници, а објављена је и у париском „Малом журналу" 1912. године.

По завршетку Другог балканског рата запослила се као чиновница у Дирекцији железнице. Међутим мир је кратко трајао, убрзо је избио Први светски рат, и већ од самог почетка, у ноћи између 28. и 29. јула 1914. она је била учесник прве битке у којој је разбијен аустријски десант на Београд.

Била је у саставу Сремског добровољачког одреда где је командовала првом групом српских бораца која је прешла преко Саве у Срем да извиди непријатељске положаје и пресече телефонске жице до Земуна. Са њом су ишли Мирослав Голубовић, Предраг Караклајић, Павле Арсенић и Миливоје Лазаревић. Понели су и две српске заставе и поставили их на караулу, покупили наоружање и муницију и вратили се у Београд.
Учествовала је у биткама на Дрини и Колубари.
У октобру 1915. године када је Немачка повела офанзиву на Србију била је у борбама од Аде Циганлије до последње одбране Београда, на Дорћолу, под командом мајора Драгутина Гавриловића. Преживела је и повлачење преко Албаније, учествовала у пробоју Солунског фронта. У рату је била рањавана, изгубила је део стопала и остала инвалид. За јунаштво је добила 13 одликовања. После рата се удала за ратног друга Тихомира Крсмановића и није се појављивала у јавности. Преминула је 1979. године и сахрањена је уз војне почасти на Новом гробљу у Београду.

Легендарна Милунка Савић

Рођена је 28. јуна 1892. године (према подацима из карте удружења резервних војних старешина), у селу Копривница код Јошаничке Бање у Рашкој, од мајке Данице и оца Раденка, као најстарије дете. Имала је две млађе сестре Миону и Славку и брата Милана. Мада је израсла у лепу, стаситу девојку, удаја је није занимала. Када је по објављивању Указа о мобилизацији 30. септембра 1912. године дошло до масовног одзива, Милунка је одлучила да се пријави на једном од мобилизационих збориштa у Београду. Регистровала се под именом Милун Савић.
У Балканским ратовима 1912. и 1913. године борила се преобучена у мушкарца. Њен пол открило је болничко особље, после рањавања у Брегалничкој бици, скоро годину дана после приступања српској војсци. Пред њом су били постројени пукови. У славу њеног имена подизане су заставе. Њене јуначке и младалачке груди красила су највећа српска и француска ратна одликовања: Карађорђева звезда са мачевима, два Ордена француске Легије части, француски Ратни крст са златном палмом, две Златне Обилићеве, Албанска споменица.
А имала је обично име: Милунка. Још од оне дванаесте, кад је Србије ратовала с Турцима, па тринаесте, кад се судари с Бугарима, па четрнаесте, кад навали Шваба, звали су је и знали само по имену. Једино је уз званична акта, уз предлоге за одликовање или у решењу о њима стајало презиме: Савић. Милунка Савић. Легенда. Део српске историје из судбоносних година. Име записано у ратним хроникама, извештајима ратних дописника. Пример и инспирација. У рововима, пред јурише, припремајући бомбе, војници су помињали њено име: „Славу јој љубим, много је храбра…“. Касније у беспућу албанског крша, док су се промрзли и гладни споро кретали, говорили су: „Кад може Милунка…“. Ни тешко рањена, није губила веру у победу, у повратак у своју земљу. А кад се вратила, већ је била легенда: њено име се изговарало са поштовањем. Позивали су је на свечаности, прославе, путовања на ратишта, на гробове палих.
На такве свечаности одлазила је у шумадијској народној ношњи. На њеним грудима блистао је ред највиших одликовања. Официри школовани у Сен Сиру, Вест Поинту, чувеним војним академијама, застајали су – гледајући је. Били су почаствовани присуством те жене, иако о њој нису знали ништа. На једном свечаном пријему, пришао јој је један млађи страни пуковник и рекао: “Мадам, одликовања која ви носите недостижна су за већину војника. Борио сам се у другом светском рату. Али, ви сте без сумње, у своје време били храбрији. Можете ли да ми кажете свој чин?! Милунка се осмехнула и рекла: „Зашто не, пуковниче, ја сам – наредник…”. Пуковник у белом свечаном мундиру стао је мирно и честитао јој искрено. Тако су у ставу мирно пред њом били генерали и војводе, министри и дипломате. Где год се појавила, пленила је својом једноставношћу и скромношћу. Прича о њој ширила се попут пожара. Сви су желели да је упознају, проговоре коју реч, да јој честитају, да чују понешто од оних страшних успомена.
Кад је Србија ратовала с Турцима, била је у кући свог оца у селу Копривница код Рашке. Имала је 20 година. Девојачке жеље у тим часовима, биле су далеко од ње. Хтела је у рат. И била је два месеца, па је рат свршен. Касније, с Бугарима, али опет два месеца те је склопљен мир. На вест да је Шваба са свих страна навалио на Србију, отишла је право војводи Радомиру Путнику. Истог дана поподне стајала је у строју са осталим „првопозивцима”, јер јој ни на крај памети није било да остане у комори или санитету.

После обуке, пук је кренуо на положај код Бајине Баште. Војници, млади и снажни, као да су добили крила: прешли су преко реке и разбили Швабе. Милунка Савић је с бајонетом на пушци налетела на групу Аустријанаца: „Предајте се! Предајте се!”. И Аустријанци су се предали. Одвела их је команданту пука и рапортирала: „Господине пуковниче, двадесет заробљених Шваба!” Истог часа се окренула и наставила да гони непријатеља. Утом је припуцала артиљерија и Милунка је осетила ужасан бол у глави. Освестила се у болници. Из главе јој је извађен комад гранате. Кад је рана зарасла, опет је била у свом пуку, овог пута близу Ужица. Да би бацила бомбу на аустријски стрељачки строј који се ближио, Милунка се придигла на колено. Пала је прострељених груди. Међутим, после месец дана проведених у нишкој болници, опет се вратила у строј.

У тешким данима повлачења, Милунка се није одвајала од војника. Личила је на авет, али није клонула. Чим би, уз пут, видела неку Албанку, прилазила је, скидала шајкачу да виде да је жена и тражила – хлеба. Делила је са војницима последњу кору. Никад није показивала да јој је тешко. И друге је бодрила да истрају.

Једног дана на Солунском фронту растрчали се командири по четама и наређују да се све доведе у ред, да буде као у касарни – под конац. Војници су знали да долази неки виши официр. Кад сутрадан, праћен свитом, долази министар војске генерал Божидар Терзић. Генерал је стао пред пук, сјахао и гласно позвао: „Каплар, Милунка Савић, напред!”. Збуњена девојка није чула своје име. Друг до ње је гурнуо и она се прибрала и изашла. Генерал јој је пред пуком на копоран ставио златну Обилићеву медаљу за храброст: „Дајем ти ово високо одликовање за војничко држање у рату.“

Милунка је учествовала и у чувеној Горничевској бици. Њена јединица је ушла у „џеп“ између Бугара и Немаца. Неколико дана је беснела борба. Милунка је упала у бугарске ровове. Бугари су настојали да спасу главу, па су искакали и бежали. Гонила их је и упала у следећи ров. Ту је опазила једног војника – спавао је упркос топовским пуцњима. Милунка га је продрмала. Избезумљен од страха, рекао је да их има 43, да би се сви предали, али их чувају официри… Рекла му је да ће она да заговара официре, а да се они неопажено провуку кроз ровове и предају се. Тако је и урадила: звала је и говорила да хоће да се преда, али да чека ноћ. С друге стране су обећали да неће да пуцају. За то време, бугарски војници су се провукли и предали се.

Кад је била поднаредник, дошао је командант савезничких трупа француски генерал Сарај и предао јој Орден француске Легије части. И тада је пред њом био постројен пук. Али, убрзо је била рањена на Скочивиру. Кад је кренула у јуриш, метак јој је пробио обе ноге. За чудо, ране су брзо зацељивале. Није могла без фронта, те је после месец дана била је на Пологу, близу Кајмакчалана. У тој борби је стекла Карађорђеву звезду са мачевима. Дошли су и генерали Петар Бојовић и Живојин Мишић. Следеће борбе донеле су јој други Орден француске Легије части, затим и највеће француско ратно одликовање: Ратни крст са златном палмом… Кад је рат био завршен, Милунка је поново обукла своју женску одећу. Убрзо потом се удала и родила четири кћерке које живе у Београду. Оне чувају успомену на своју храбру и племениту мајку.

Милунка Савић је умрла 5. октобра 1973. године у Београду. Живела је 84 године. Сахрањена је на Новом гробљу.

Славка Томић

Славка Томић је заборављена српска хероина из Првог светског рата и наредник Војске Краљевине Србије.

Једине информације о њеном постојању се налазе у у француском листу „Екселсиор” из 1916. године, који је известио о Славки из српског војничког логора у Солуну управо кад ју је одликовао један француски официр. Два пута је Екселсиор стављао Славку на насловну страну.

Новембра 1915. године у Македонији ју је пронашао и сликар Алмери де Лобел-Риш који је начинио њен акварел.

То је све што знамо о девојци која је прешла пут од четника до наредника српске војске. Њена судбина после 1916. године је непознаница.

Ризна Радовић

Ризна (Стојана) Радовић је рођена у селу Крпимеју на Лабу код Подујева, на Косову. Због сукоба са Арбанасима, породица се преселила у село Прекопуце код Прокупља, где их је затекао Први светски рат. Живела је мирно до почетка 1917. године када је решила да се придружи српској војсци.

Ризна је најпре била у чети војводе Косте Војиновића, где су је и прозвали Стојан Комита, како се касније и сама представљавала. Ризна је својом храброшћу и одважношћу успела врло брзо да заслужи пушку и место међу војницима, као и поштовање сабораца. Учествовала је у многим окршајима са Аустријанцима и Бугарима, а посебно се исказала приликом ослобођења Блаца, у борбама на Јастрепцу и Ристовцу. Због јунаштва, унапређена је у чин десетара.

У једној борби, два бугарска метка рањавају је у леву ногу, а потом, тако рањену и измучену, бугарски војници чак 15 пута пробадају бајонетом, не би ли одала другове. До ослобођења, наизменично борави у болници и окупационом затвору. Ампутирана јој је једна нога а рука јој је била одузета од убода бајонетом. Због јунаштва одликовао ју је лично маршал Франш д'Епере Француским ратним крстом са палмама и две армијске похвале због јунаштва у Топличком устанку против бугарских окупатора.

Ленка Рабасовић, девојачко Пјевић

Рођена је у селу Биоска, недалеко од Ужица, на обронцима планине Таре. Имала је четири брата, који су били борци српске војске током ратова. Њен брат Цвијо у једној борби на Рајцу био је тешко рањен у груди и руку, где је био и заробљен. У логору је рану на грудима залечио, али је рука остала неспособна, почела да се суши. Окупатор је мислио да је са том раном богаљ, те су га пустили кући. Убрзо је формирао на Тари четнички одред, којем је Ленка приступила 1916. године, јер је окупатор покушао да је узме за таоца и уцењује Цвија. Уз борбу је научила да се служи оружјем и храбро се борила са саборцима против непријатеља. Извршавала је прерушена и курирске задатке којим је одржавала везу између четника и јатака на окупираној територији. Преживела је једно рањавање и дочекала ослобођење 1918. године са пушком у руци. Њен брат је погинуо током једне борбе 9. августа 1917. Две године пошто је одложила пушку, удала се у Мачванском Прњавору за Малишу Рабасовића и родила седморо деце.

Љубица Чакаревић

Рођена је у Ужицу 1894. године. Завршила је учитељску школу. До окупације Србије радила је као учитељица. У току Првог светског рата, заједно са сестром Милицом, била је болничарка у Војној болници у Ужицу. Одбила је да ради као учитељица у току окупације. Са групом Драгутина Јовановића – Луна, после 27 дана избегавања бугарских заседа стигла је на Солунски фронт и донела драгоцене податке српској Врховној команди из окупиране отаџбине. Војводе Степа Степановић и Живојин Мишић, с којима се срела на фронту рекли су јој да је први весник из поробљене Србије. За тај подвиг одликована је златном медаљом за храброст „Милош Обилић“.

Умрла је у Сарајеву 1980. године где је сахрањена на гробљу Баре. Данас једна улица у Ужицу носи њено име. 29.10.2016. године њени посмртни остаци су пренесени из Сарајева у родно Ужице и сахрањени у породичну гробницу на гробљу Доварје.

...

Пројући дела Твоја!
Осана! С капом у руци,
Ми приступамо и Твоје, Србијо, љубимо скуте!
Сада смо деца Твоја, па душе деце обуци
У твоју лепоту зоре!
И дај им крила нек' лете, тамо, на светле путе,
Тамо, за белим орлом где славе врхови горе!

Наука за сва времена

Благословен је страх Господњи и мудрост.
Сине мој, не заборављај науке моје, и заповијести моје нека храни срце твоје.
Јер ће ти донијети дуг живот, добре године и мир.
Милост и истина нека те не оставља; *привежи их себи на грло, упиши их на плочи срца својега.
*5 Мој. 6, 8; Прич. 6, 21; 7, 3.

Веронаука или катихетика је најљепша наука на свијету. Сви, и млади и одрасли и стари, и мала дјеца која су невина и као анђели добра и паметна - сви искрено воле веронауку. Одрасли и родитељи како сазревају као Богом створена психосоматска бића, али и како духовно узрастају, постају све озбиљнији и желе да и они сами као и њихова дјеца уче о својој вјери ради њиховог личног усавршавања и спасења.

Али о вјерском образовању и у Србији и у дијаспори има много различитих мишљења, па чак и негативних приступа о поучавању у вјери који запљускују Цркву и изнутра и споља. Овдје ћемо мало размотрити актуелну ситуацију оних који виде трун у веронауци и њеном кадру, а не виде брвно у свом оку. А сигурно је само једно – веронаука или катихезе за одрасле, је спасоносно и ником се не намеће и нико никог не може да натјера да се поучава у вјери. При том, свако ко од слободне воље и љубави према вјери крене узаном стазом према усавршавању у Христовој вјери – тога Христос кроз свете тајне и живот у Цркви грли и открива му тајанствене завјесе спасоносног знања указујући ка небеском царству. Као што вјеверица сакупља љешник за зиму, тако и Христов наук по наук тајанствено храни, снажи и грије човјека изнутра и племени му душу љубављу ка Христу.

Често читамо по разним сајтовима, за које не знамо ни ко их је основао ни благословио, ни ко их уређује ни с којим циљем, али читамо на таквим сајтовима разне "статистике" и разне чланке и мишљења о нестручности кадра за предавање веронауке и о томе како млади и ђаци не воле веронауку јер је досадна, и како дјеца и родитељи више бирају грађанско васпитање од црквеног

Који пишу против веронауке по интернету, или сами то говоре другима, таквим изјавама доказују да заправо никада у животу нису присуствовали ни једном часу веронауке. Јер да јесу – другачије би размишљали и другачије би жељели за своју дјецу и за њих саме. Ко једном осјети топлину Божијег наука тај се труди да не гријеши и никада не жели да се одвоји од Бога, а камоли да угрожава достојанство ближњег свога на било какав начин.

Тако стално веронаука пролази кроз борбу успостављања часова у српским основим или средњим школама и стално је под нападима и таласима оних који не желе Христа у школама па чак и у Србији је тако. Јер кад неће да чују за вјеронауку – значи не желе да чују за Христа, јер вјеронаука је сва Христова и о Христу, Његовом животу, Васкрсењу, Његовој жртви, Његовом царству и о љепоти живота у заједници са Христом и ближњима.

Овакав приступ вјеронауци је и из разлога што поједини доживљавају вјеронауку само као предмет, али вјеронаука није само предмет и није предмет који може да се пореди са осталим школским предметима. Ту лежи неспоразум и немогућност правилног разумијевања вјеронауке и неопходности почавања дјеце и младих у вјерској науци.

Циљ човјековог живота је обожење и оцрковљење и веронаука је помоћник на том путу јер пружа истинита знања и даје одговоре до којих сам човјек можда не може да дође. Прије свега божанствена наука, Божија наука, припрема човјека, дијете, и сваку душу која се поучава, за разумијевање црквеног живота и њених светих тајни, и из ње извире сила правде и истине, и свјетлост и извор воде живе и примање и усвајање апостолског и светоотачког предања које може само у Цркви да се чује и научи.

Господ Исус Христос је први вероучитељ и својим примјером је у цијелом Светом Писму Новог Завјета показао небројене примјере поучавања вјерних: сјетимо се Његове Беседе на гори Блаженства, Његове поуке апостолима и сталном и непрестаном поучавању вјерних који су му пристизали са свих страна да чују од Њега о Царству Небеском и како да живе да би се удостојили живота вјечног.

Свети оци су још од првих вјекова отварали Катихетске школе у којима су најпре поучавали свештенство и монаштво да би они могли да иду и у својим црквама, манастирима и парохијама тако научени да би и они поучавали друге. Дакле, наука Христова је за све и свима се пружа према моћи и труду.

Треба разматрати ствари не само у перспективи земаљској већ у свјетлу вјечне просвете да се нешто научи о Царству Небеском, о Цркви, о светитељима и да се и на тај начин очува чистота и истинитост православља.

Не може се одбацити вјерска настава без икаквог научног образложења и познавања основних појмова. А поготово не може човјек сам да учи без руководства Цркве. То је као кад неко нема ни слуха ни гласа, нити музичког образовања а жели да буде критичар плана и програма Музичког Факултета, или жели да одржи концерт на виолини, а никада није у животу научио да свира виолину а при томе не зна ни један тон да одсвира тачно. Или, неко ко нема појма о архитектури и дође и донесе своје предлоге како треба да се гради зграда од 30 спаратова. Па да ли ће ико таквоме допустити изградњу зграде? Па сигурно да неће већ ће се тражити квалификовани стручњаци.

Циљ нашег живота је обожење и покајање и уздржање од грешности. Огромна је улога вјерског поучавања јер треба да научимо о правилном односу између Бога као Творца све твари и човјека и да свака особа стекне историјски оквир за човјекову личност коју Бог воли. Кад човјек правилно схвата истинске вриједности у животу онда је он и стамени члан своје породице и своје заједнице и друштва уопште и лако одолијева искушењима нечастивога.

Треба подвући да је Свети Сава био утемељивач просвете српског народа који је од најраније младости поучавао и себе и друге у вјери и о Богу. Св. Сава је тада слао монахе да поучавају вјерне. Треба нагласити да су већ 800 година планови и програми Катихетског Одбора Српске Православне Цркве широм свијета на највећем нивоу и да је теолошки факултет један од најтежих јер у себи обједињује небеско које је неизмјериво са оним историјским и научним.
Катихетика је Мајка свих других предмета али се овој Мајци не указује достојно поштовање ни љубав ни послушност. Разумљиво је да у једном друштву постоји отпор за вјерско образовање јер је дуго било без Бога и једва да је опстајало без разумијевања и простора за свјетлоносно поучавање у истинама вјере.

Катихета Љиљана Тољевић

Најаве за богослужења и Катихезе за одрасле

Следећи стопама светих Отаца наше свете Цркве који су још од апостолског доба па до данашњих дана хришћанства, водили бригу у духовном узрастању и поучавању о Јеванђељу, вери и цркви Христовој, организовали смо катихезе-поуке за одрасле.

БОГОСЛУЖЕЊЕ:

У склопу Васкрсног циклуса, у СПЦ Св. Архангела Михаила, сваке суботе током Васкршњег поста и уочи празника служиће се вечерње са почетком у 18.00.

КАТИХЕЗЕ ЗА ОДРАСЛЕ:

Сваке среде у фебруару, марту и априлу 2020 године одржаваће се Катихезе за одрасле.

Катихезе ће бити на разне теме из хришћанске, библијске и српске историје као и поуке и практичне верске теме корисне из области наше вере.

Предавачи су:
О.Малиша Миловановић
Г-ђа Дара Миловановић
Г-ђа Љиља Тољевић

ПРИДРУЖИТЕ НАМ СЕ!

Научимо о нашој Вери!
Научимо српски!

Српски као други језик
<u>сваке среде од 5:30-6:15</u>
/од 3 то 12 година/
Оделење Српске Школе
“Св. Василије Острошки”
Информације:
свештеник Малиша Миловановић
604-715-1908

ОСВЕЋЕНЕ ИКОНЕ НА ПРОЗОРИМА

Захваљујући Господу Богу и доброј вољи српског народа у организацији Скупштине и Управног Одбора ЦШО, Кола Српских Сестара *Косовка Девојка* и вјерних приложника, ктитора и добротвора који су својим финансијским доприносом и радом помагали у протекле две године, завршен је пројекат поправке црквеног крова и инсталирани су нови прозори који су освећени за овогодишњу храмовну славу.

Освећење је извршио надлежни епископ канадски др Г.Г. Митрофан у склопу Свете Литургије одржане у недељу 24, новембра уз саслужење надлежног пароха нашег храма протојереја Малише Миловановића, и уз саслужење братства из СПЦ Св. Саве, протојереја ставрофора Мирослава Дејанова, јереја Вука Милишића и јереја марка Радмановића и уз присуство вјерног народа.

Идејно решење и уметнички допринос за иконе на прозорима заслуга су господина Ненада Штрбца који је ангажован од стране Управног Одбора ЦШО. Благодаримо свима и знанима и незнанима који су на било који начин допринели остварење овог дивног дела у славу Божију.

ПРОЈЕКАТ ДОВРШЕЊА УНУТРАШЊНОСТИ ХРАМА

ФРЕСКОПИС

Српска Православна Црква *Св. Архангела Михаила*

Одлуком Скупштине ЦШО, Српска Православна Црква *Св. Архенгела Михаила* позива сву своју верну децу и све људе добре воље да помогну израду фресака у нашем Светом Храму.

Свако с љубављу нека помогне колико може и заједно ћемо допринети једном вечном делу у славу Божију.

Нашој генерацији дата је могућност да учествује у изради фрескописа. Када фрескопис буде завршен наш храм ће бити један од најлепших православних храмова у Британској Колумбији.

Унапред благодаримо свима и захваљујемо Богу што нас је удостојио да будемо део овог дивног пројекта.

Информације: о. Малиша Миловановић 604-715-1908

СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА СВ. *АРХАНГЕЛА МИХАИЛА* 7837 Canada Way, Burnaby

КАДА ЈЕ ПРОЗОР ВИШЕ ОД ПРОЗОРА

Разговор са Ненадом Штрбцем

У овом броју Белог Анђела нашим читаоцима представљамо господина Ненада Штрбца, који је био ангажован од стране нашег Управног Одбора ЦШО да уради дизајн икона на црквеним прозорима. Иконе су урађене и освећене и красе наш свети Храм. Ненад је такође и члан редакције нашег часописа као дизајнер за корице часописа.

Ненаде, хвала вам што сте се одазвали за овај разговор. Најпре нам реците како сте заволили умјетност?
Лако, рођењем, дуго очекивано да се појавим и обрадујем своје родитеље. Објавио сам себе са Божјим даром да слушам и пратим свјетлост.
Сликарство, музика и филм су обиљежили моја одрастања. Нисам веровао у то да сам обдарен талентима, па сам много лутао. Медицински факултет, правни са титулом "Доторе," а увијек сам остао вјеран естетици.

И Бог је уредио све за мене. Послије свега, ето ја у овој земљи радим оно што је најприкладније за моју душу, опет естетика. И дарована ми је свјетлост и дизајн прозора.
Прозор као контакт са спољашњим, као порука пролазницима, и као штит од негативних инвазионих напада.

Ненаде реците нам нешто укратко о витражним иконама.
Витраж је хиљадама година стара технике стварања прозорских стакала од различито обојених стаклених комадића који су повезивани заједно да чине слику или приказ. Током историје, витражи као скупа и мукотрпна техника, били су везивани за изградњу цркава и других јавних грађевина од велике важности. Ово је почело да се мења током Арт нувоа, када витраж постаје популаран и доступан је и ширим масама и када почиње да се користи и за прављење изузетно естетичних предмета од практичне вредности као што су лампе, лустери, приватни сепареи итд.

Током дуге историје витража, најчешће су у овом луксузу уживали само они који су захваљујући својим великом богатством могли да га приуште
У току двадесетог века, па до данас, како архитектура постаје све више оријентисана ка минимализму, популарност витража почиње да јењава, тако да уметници и занатлије који су радили са витражом почињу да траже нове начине да се изразе и одрже свој занат. Нове технологије се проналазе и усвајају, а витраж се све више сели у историји

Какве су технике витража и од чега се прави? И како сте ви разрадили витражну технику обраде стакла.
Описаћу вам технике прављења класичног витража. Стаклени елементи се праве тако да се смеси за стакло додају супстанце помоћу којих се постиже одређена боја. Када се постигне хомогеност мешавине, стакло се истискује у цилиндрични облик, затим се сече, исправља и коначно хлади. Када је стакло коначно потпуно охлађено, уметник или мајстор може приступити сежењу жељених облика за свој витраж. Ови се стаклени делићи помоћу метала спајају у жељену слику или шару.

То све оптерећује естетски израз умјетника и његова визија је лимитирана тешком оловном оквирним мрежом. Са практичне стране немогуће је постићи пуну заштиту од спољних климатских утицаја.

Знајуци све ово ја сам дошао на идеју да сву лепоту преламања светлости покушам да пренесем на само једну стаклену поврсину. Желио сам да лепоту православног иконописа пренесем на стакло, а без тешких оловних дрзач и при том да не реметим савршене линије и композицију по којој су наше иконе и фреске познате.
Ви имате искуства са иконама на прозорима и прије сте исто радили иконе на прозорима у СПЦ Св. Сава.
Прву шансу сам добио у цркви Св, Сава у Ванкуверу, а теника је комбинација пескарења, дубљења и фарбања .Као почетак остваривања мог сна да контрелишем свјетлост, уродио плодом. Адаптирана зграда Англиканског протестантског стила добила је украшавањем прозора Православну душу.

Како је текао ваш рад на пројекту код нас у Цркви?
Овај пројекат у Цркви Светог Михајла је за мене био велики изазов.
Прво величина прозора, као друго одлучио сам да примјеним дигиталну технологију. Дакле морао сам да компјутерски разрадим имиџе до те мере да изгледају убједљиво.Одређујући дебљину наноса постигнем убједљивост и топлоту наших светаца.Техника је најновија, микронски делићи боје стакла се наносе на стаклену површину у сагласју са дигиталним импулсима који диктирају понашање принтера. Да тачно ти панели су одштампани и после високог температурног процеса су интегрални део површине главног стакла.

Ненаде хвала вам разговору и хвала на вашем одлично одрађеном дизајну. Шта имате да поручите нашим читаоцима?

Захваљујем се нашим храбрим људима који су уређење ове цркве повјерили мени и који су вјеровали мојим описима шта ће да добију по по завршетку пројекта „кад је прозор више од прозора“

Српски обичаји за Ђурђевдан

Код Срба је Ђурђевдан велики празник. На Ђурђевдан се устаје рано и одлази на уранак ван града или села. Обично је то пропланак или ливада поред потока или реке. Бере се биље, плету венчићи, игра, пева, уз обавезно јагње на ражњу. Ако је време погодно, добро је окупати се у реци. Жене у планинским крајевима пре сунца иду у планине и беру: коприву, копитњак, цисачу, омилен, одолен, петлову кресту, петлово перо, ђурђевак, поврату, оман, бриздавац, млечику, јечам, златноглав, бели слез, зечије уши, приватницу, дебелицу, вратич, крављачу, подбел, навалу, козлац, гороцвет, кукурек, мечју шапу и наломе гранчице од леске, дрена и граба. Свака травка и цвет има своје значење. Мајке воде у траве кћерке, а свекрве снахе, па им показују која је која трава.

Убрано биље, корење, лишће и коприва плету се и у венац. Увеже се конопцем и обично стави у кухињу. Понегде жене наберу врбове хране и опашу се њима. Мушкарци врбово прућe односе на њиву. Многи до тог дана неће да спавају у природи, а од тада као да се потпуно опусте и препуштају природи с поверењем, јер је зима прошла. Тога дана се обично руча у природи, најчешће ћевап на ражњу, преврео сир, млади лук и барена јаја. Ђурђевдан је и легендаран као дан пролећног окупљања хајдука - *"Ђурђев данак, хајдучки састанак"*. Понегде постоји обичај који се зове "Ђурђевдански уранак", када народ рано ујугру излази у природу, тамо доручкује и проведе време у расцветалој природи. Уочи Ђурђевдана и Митровдана, треба да буде свако код своје куће, јер су ови дани глава од године.

У селу Даросави у Шумадији домаћин устане пре зоре и одлази на њиву где забада крстиће од лескове гране, а жене ките кућу венцима од млечике, ђурђевка, у које обавезно уплету и понеку гранчицу граба и селена. Венци се плету и у Водицама, Поповом пољу, таковским селима и многим другим крајевима. Обично се стављају по капијама, торовима и шталама. Венци се у Чачку такође праве, али се не уносе у кућу. Девојке из Поповог поља поране и одлазе у групама, уз цику и весеље, да се ваљају по младоме житу. Праве љуљашке и то најчешће на дреновом дрвету.

Ђурђевдан је, по народној песми, био Крсна слава Марка Краљевића и властелина Мрњавчевића. Св. Ђорђе је ослободио владара Немању од окова када су га неправедно оковали.

Торжествено прослављена храмовна слава Светог Архангела Михаила

Већ шездесет и шест година Српска Православна Црква *Св. Арханђела Михаила* у Ванкуверу прославља своју крсну славу, свог покровитеља и заштитника Св. Арханђела Михаила.

Празничним вечерњих уочи Аранђеловдана молитвено је започело славље. Припреме су се одвијале већ од уторка и среде и вредна браћа и сестре су уложили све напоре да се што боље припреме и да славска прослава буде што свечанија.

На Аранђеловдан, од раних јутарњих сати, црква је била отворена и пристизали су свечари и домаћини да освете своје славске колаче. На Светој Литургији која је одслужена на сам празник, присуствовао је знатан број верних који су одвојили време и дошли да честитају храмовну славу и присуствују богослужењу. Верни су се причестили и након заамовне молитве уследила је

трократна литија око светог Храма са читањем Јеванђеља.

Кумови славе Биљана и Зоран Кос су послужили госте након службе и празнични дан је проведен у лепом дружењу у црквеним просторијама.

У суботу, 23. новембра одржана је централна славска прослава. Почасни гост вечери је био Његово Преосвештенство епископ канадски Г. Митрофан, који је заједно са српским свештенством лепо и хармонично певао уз отпојавање црквеног хора *Обилић*.

Након богослужења и примања благослова верни народ је прешао у свечану, препуну и дивно декорисану дворану, за коју се постарали кумови овогодишње славе заједно са сестрама из КСС *Косовка девојка*, и са својим пријатељима и рођацима

Уследило је затим освећење славског колача и кољива уз пристуство бројне деце и омладине и верног народа. Кумови славе су предали део славског колача кумовима за следећу годину Влади и Зденки Ћумпф.

Послужена је затим славска вечера и припремљен је свечани академски програм.

Славска академија је отворена српском химном *Боже Правде* коју је отпевао црквени хор *Обилић*. У програму су се ређале хорске песме и српска кола. Најпре је госте позравио старешина храма протојереј Малиша Миловановић који је свима честитао славу, затим се захвалио члановима Управног Одбора који је у протеклој години веома успешно водио пројекте и организовао црквене прославе. Свештеник се такође захвалио и сестрама које из све снаге и са пуно љубави помажу све црквене догађаје.

Присутне госте су затим поздравиле овогодишње председнице КСС Косовка Девојка, Пејка Форцан и Зденка Ћумпф које су у име КСС ове године поклониле цркви $20,000 на име оптлате трошкова поправке црквеног крова и прозора.

Прво коло су заиграли наши најмлађи и најслађи чланови Фолклорне Групе *Млада Србадија*. Након њих Српска школа *Св. Василије Острошки* је извела славски рецитал где су се као бисери редале српске дечије песмице и рецитације. Наша школа из године у годину расте и деца која нас сваке литургије поздрављају са духовним песмама улепшали су и ово славско вече.

Бурним аплаузом гости су позрадвили хор *Не Ждали* из Руске Православне Цркве *Св. Никола* који су врхунски отпевали неколико песама из јужне Русије.

Први ансамбл и разиграна младост Фолклорне Групе *Вук Караџић* је изванредно и веома динамично одиграо *Лесковац*.

Након дивног кола наступио је српски камерни хор *Ћирилица* који већ годинама негује и представља српске композиције, и велика већина овог хора су словенског порекла. Они су лепо отпевали *Њест Свјат* од Мокрањца, *Богородице Дјево* од Рахмањинова, *У царству Твоме* од Христова, *Коли* од Бајића, и *Мари моме* од Христова.

Херцеговачко оро које је одиграо Први Ансамбл Фолклорне Групе *Млада Србадија* је било право освежење и још једно коло из богате ризнице српских кола.

После ових запажених наступа уследиле су песме нашег црквеног хора *Обилић* који је за ову прилику наступио под диригентском палицом Олге Токмакове и отпевао *Ој Србијо мила мати* коју је 1860. године написао Лука Гарић а у аранжману Олге Токмакове, затим *Хвалите име Господње* од Димитрија Арзумканова и *Оро се виј крај манастира* од Јовице Гавриловића.

Након свечаног програма уследио је музички програм Драгана Петровића и Данијеле који сваке године за храмовну славу поклоне своју песму и музику.

У недељу, 24. новембра, одслужена је Света Архијерејска Литургија којом је началствовао Његово Преосвештенство Г. Митрофан. Преосвећени Владика је беседио о потреби прихватања и поштовања Христа у нашем животу јер се Христос ником не намеће. У склопу литургије освећени су нови прозори који су иконописани посебном техником да се истакне православни карактер храма. Иконе на прозорима још више доприносе лепоти унутрашњности храма али исто тако сијају својом љепотом и са вањске стране храма.

Ученици Српске Школе *Св. Василије Острошки* су се причестили заједно са осталим верним народом и децом. Након богослужења вредне сестре су припремиле и славски ручак.

Велика захвалност припада кумовима овогодишње славе Зорану, Биљани и Ивани Кос који су се заиста потрудили да све буде на највећем нивоу. Благодаримо нашим драгим сестрама које су потрудиле и приредиле и ове године славску вечеру и славски ручак . Хвала и свим спонзорима који су донирали поклоне за томболу, као и свим осталима који су помоглу реализацију ове дивне славске прославе.

Љиљана Тољевић

Дружење за децу на дан Св. Луке

Дружење за Светог Луку које организиује Српска школа *Св. Василије Острошки* све је успешније и бројније. Ни ове године нису изостале популарне кокице, ликовне радиности, дружење и наравно неизоставни замак за игру.

Милосрђе на делу

Врлина која краси хришћане кроз векове је свакако **милосрђе**, поготову ако се стално доказује у пракси. Кроз историју та врлина је красила наш народ, а тако и данас, када се наши парохијани одазивају на разне милосрдне акције.

То нам је био мотив да помогнемо аутистичној деци у Отаџбини, на једном карактеристичном месту у манастиру св. Петке код Параћина у Србији. Манастир је место где нежељена деца често завршавају јер их родитељи не желе чувати због тога што су рођена са неким дефектом. Али Богу хвала, од другог светског рата до данашњег дана, Бог се постарао преко вредним и добрих монахиња наше Цркве, да се та деца збрину. Прво су била збринута деца из НДХ, протерана и без родитеља, а потом је власт у манастир довела неколико дефектне деце, да би се кроз године број увећавао.

Од тада живе у дому у манастирској порти, али као и увек у нашој Отаџбини помоћ је добродошла, па смо и ми у нашој парохији скупили скромни новчани прилог и јуче послали, како би та деца, њих 88 од којих 40 непокретних, добили макар мало средстава за хигијену и остале потрепштине. Хвала свима који су помогли и који помажу људе у невољи.

Протојереј Малиша Миловановић

19. ХЕРЦЕГОВАЧКО ВЕЧЕ У ВАНКУВЕРУ: Бојана Пековић одушевила земљаке

И ове године 2. новембра 2019. године у Ванкуверу, граду на западној обали Канаде

одржало се 19. традиционално Херцеговачко вече. Главни организатори ове, као и посљедњих шест година су брачни пар Весна и Саво Ковач заједно са фамилијом и пријатељима.

Уз топлу добродошлицу са погачом, ракијом, те традиционалном кухињом, гдје је и цицвара замирисала, богатим програмом и угодном музиком било је то још једно вече за памћење.

Специјална гошћа била је млада гусларка Бојана Пековић, која је својим гуслањем и појањем уз њих, дирнула све присутне дубоко, у срца и душе и пробудила сјећања на наше претке и коријене. Мали број је био људи чије се очи нису оросиле.

Поред ње гостовала је пјевачка група "Голубице", а у програму су учествовали Бранислав Ковач, Мијо Сушић, Мартина Говедник, Веселин Милић, млади Кристијан Ољача и фолклорна група "Млада Србадија" која је надпјевавањем и играњем херцеговацког кола такође одушевила публику.

Прошле године су биле изложене слике са ликовима херцеговачких устаника наше земљакиње Биљане Ристић Вукајловић, а ове године приказане су њене слике на којима је представљено 17 најзначајнијих личности које су допринеле да 1918. године дође до присаједињења Срема, Баната, Бачке и Барање Краљевини Србији.

Идејни творац изложбе је Мирослав Паровић, иначе праунукук славног Благоја Паровића, Херцеговца који је учествовао у Шпанском грађанском рату.

– Традиција је континуитет – повезати данас оно што је било јуче са оним што ће доћи. Традиција је у ствари визија, снага и квалитет да створиш нешто добро у времену у коме живиш и које долази. Традиција је љепота коју чувамо, а не ланац за окивање.

Извор: Слободна Херцеговина

ХЕРЦЕГОВАЧКО ВЕЧЕ

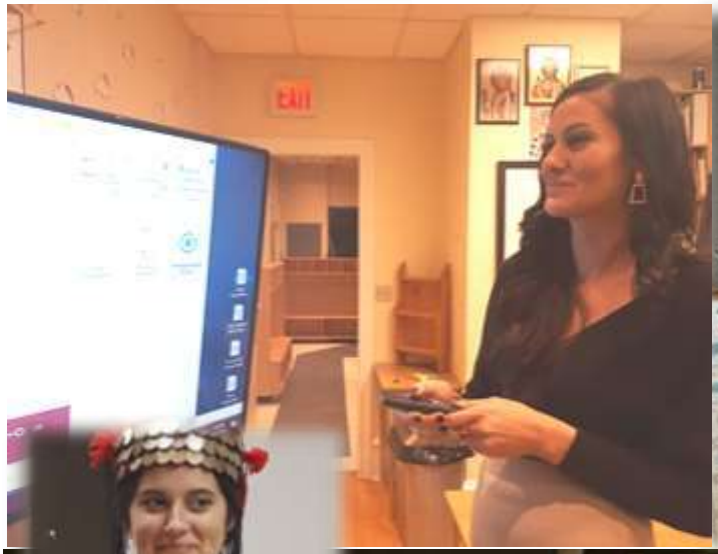

Предавање – У част 800. година самосталности СПЦ

У години када се сећамо 8 векова од осамостаљења Српске Православне Цркве, широм Васељене где се скупио наш верни народ прослављамо овај велики јубилеј. Тако је било и у нашој ЦШО, св. Арх. Михајла у Бурнабију. Јубилеј је започет академским предавањем пречасног ђакона др. Јована Аничића из Њу Јорка, који је иначе и професор на нашем Православном Богословском Факултету у Либертивилу. То је било крајем маја ове године, а иначе лепо предавање је обогатио и сутрадан радом са нашим најмлађим у дечијој радионици. Простор испред наше Цркве је украшен и прелепим великм постером на коме је икона св. Саве са јубиларним годинама, израда г. Ненада Станисављевића. Такође у нашој Цркви ће бити израђени и прелепи витражи, наших светитеља.

У септембру, тачније 29 септ 2019. г пред око 80 парохијана, наша ЦШО је била домаћин гостима из Отаџбине господи проф. Др. Милу Ломпару и директору издавачке куће Catena mundi, г.Бранимиру Нешићу. После почетног дела током којег је г. Бранимир Нешић представио рад и издања куће Catena mundi, уважени професор др.Мило Ломпар је одржао изванредно предавање о односу Срба и Руса у 19 и 20 веку, са посебним освртом на садашњицу. Потом су уследила питања слушаоца који су имали разна питања надахнути излагањем професора, на која је професор јако лепо одговарао. На крају, он је потписивао своје књиге којих има неколико у издању Catena mundi. Свима нама је била велика част и задовољство слушајући ове велике предаваче.

Протојереј Малиша Миловановић

Недеља православља

у нашој цркви

8. март, 2020

19:00 Свеправославно богослужење

СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА

СВ. *АРХАНГЕЛА МИХАИЛА*

7837 Canada Way, Burnaby

СРПСКА НОВА ГОДИНА

13. ЈАНУАР, 2020

Новогодишња вечера у 7:00

Музика: Драган и Данијела

Свечана сала СПЦ
Св. Арханђела Михаила
7837 Canada Way, Burnaby

улазница: $50 РЕЗЕРВАЦИЈЕ:
Биљана: 778-385-8245

ПОКЛОНИЧКО
ПУТОВАЊЕ
У СВЕТУ ЗЕМЉУ
21 - 29 СЕП, 2020
Посета светињама Свете Земље
у организацији
СПЦ Св. Арханђела Михаила и
Metro Travel
Информације:
Метро Травел
+1 (604) 879-7212 (Вучидар)
О. Малиша 604-715-1908

ОДРЖАНА ГОДИШЊА СКУПШТИНА ЧЛАНСТВА ЦРКВЕНО-ШКОЛСКЕ ОПШТИНЕ СВ. АРХАНГЕЛА МИХАИЛА

У недељу, 22, децембра одржана је седница чланства наше Црквено-школске општине. Разрешена је стара управа и поднешени су и усвојени сви извештаји Надзорног Одбора и свих секција.

Изабрана је нова управа на челу са председником Петром Атанацковићем. Председник се захвалио на указаној части и на избору и такође се захвалио претходном предсенику Његошу Форцану и управи на одличним резултатима и доприносу у трогодишњем мандату.

Скупштина је разматрала актуелна питања и донела одлуку да се доврши уређење унутрашности св. Храма и да се крене са пројектом Фрескописа у нашем Светом Храму.

Скупштина је завршена молитвом свештеника и честитањима новоизбраном председнику и члановима Управног Одбора.

Примљени су нови чланови и након Скупштие новоизабрана управа и нови чланови су положили заклетву.

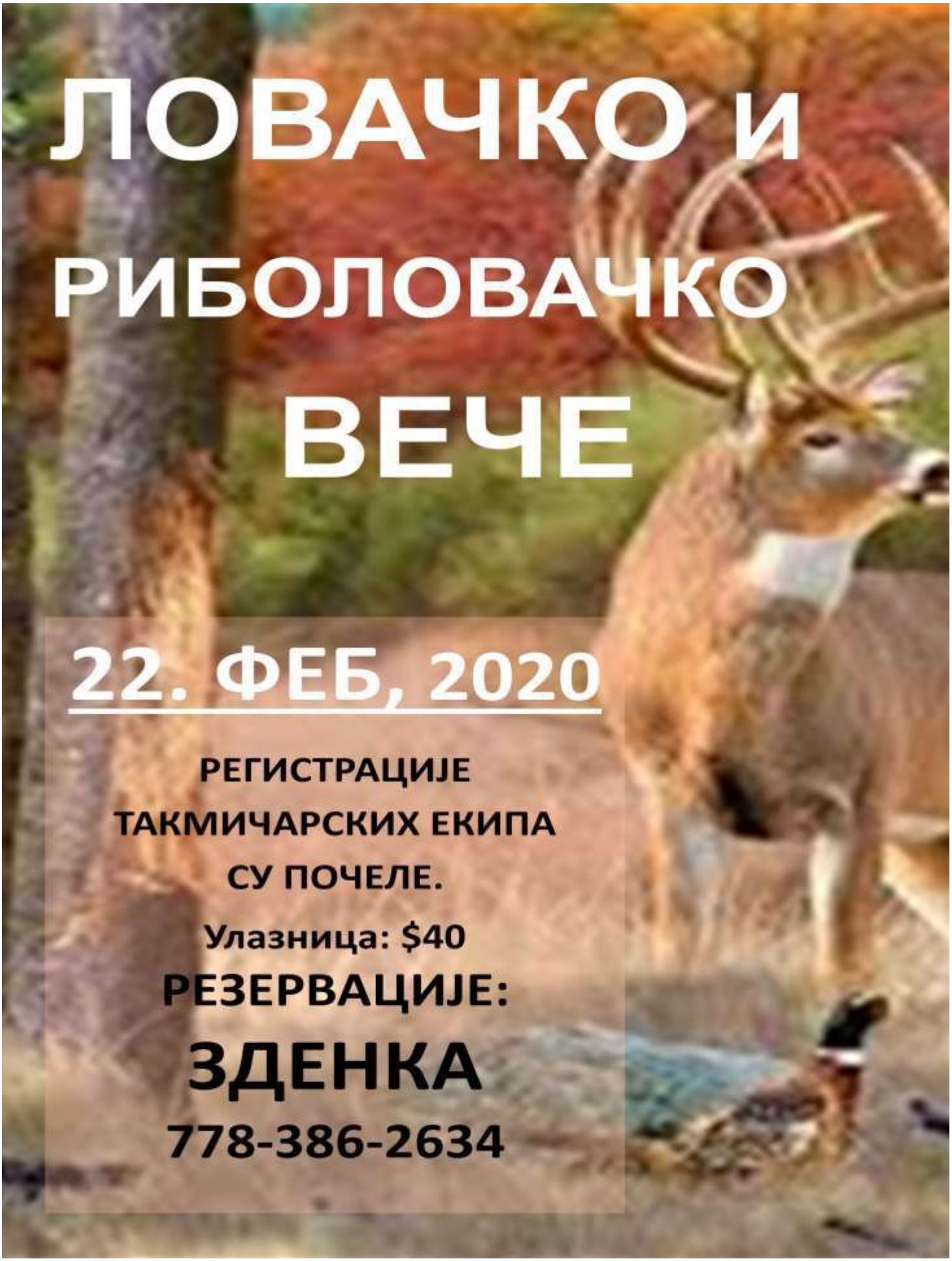
ЛОВАЧКО И
РИБОЛОВАЧКО
ВЕЧЕ
22. ФЕБ, 2020
РЕГИСТРАЦИЈЕ
ТАКМИЧАРСКИХ ЕКИПА
СУ ПОЧЕЛЕ.
Улазница: $40
РЕЗЕРВАЦИЈЕ:
ЗДЕНКА
778-386-2634

РЕПУБЛИКО СРПСКА

Републико Српска православно цвијеће,
Бања Луку никад нико заузети неће.
Гдје најљепша рујна зора свиће
и гдје свијећа гори због Косова
то је земља моја, земља Херцегова!

Од Требиња до Мањаче,
заставе се исте каче.
Од Новог па до Пала,
све је наше Богу хвала.
Како која заратује гора,
Озрен гора и Требава мора.

Романијо равна, планино славних
и Соколац граде помен палих.
Калиновик што нам генерала даде
о, ти Света Земљо, што нова настаде.

И пркос поворке предака,
И Принципова визија,
И Кочићев сан,
И мој отац,
И ја.....

Душко Ољача

Расти, расти

"Расти, расти мој зелени боре,
да се пењем тебе о врхове,
да ја стигнем све до Свете Горе.
Ту је царска лавра Хиландара,
светородне лозе Немањића,
изабраних Богом царевића.
Светог Симеона и Саве,
што земаљске дворе оставише
и с душом се небу приљубише.."

Српска изворна песма

Хвала ти Србијо лепа!

О муњу твојих мегдана
Разбили су се црни облаци тиранских орда.
Из крви деце Ти дивне стабла су израсла горда,
И гле, с јабуком животодајном,
Пред наше иконе старе, са њиних циновских грана
Спусти се анђео бели под ореолом сјајном,
Пројући дела твоја!
Србијо, вере је Твоје
Огреј'о пожар ево срушена срца и бона –
И где су рујине биле, олтари трокуби стоје,
И блесци канделабра
По стубовима пљуште и звуци високих звона
У своду радосно грме, Србијо лепа и храбра,
Пројући дела Твоја!
Лучем, к'о зора бела,
Озарила си пусте пећине нашега робља;
И с хриди понора мрачних, с плеснивих плоча гробља,
Ти си нас вратила свије'
На Врхе пуне сунца, плодова, песме и врела,
Где шарац ногом копа и Марко крај копља пије,

Пројући дела Твоја!
Осана! С капом у руци,
Ми приступамо и Твоје, Србијо, љубимо скуте!
Сада смо деца Твоја, па душе деце обуци
У твоју лепоту зоре!
И дај им крила нек' лете, тамо, на светле путе,
Тамо, за белим орлом где славе врхови горе!

Алекса Шантић

SERBIAN ORTHODOX DIOCESE OF CANADA

7470 McNiven Rd. R.R #3 Campbellville, Ontario, L0P 1B0,
Phone: 905.878.0043

Bp. No 300/19
Before Nativity 2019.
Milton, Canada

To the clergy, monastics, and all the sons and daughters of our God-protected Diocese of Canada of the Serbian Orthodox Church: grace, mercy, and peace from God the Father, and our Lord Jesus Christ, and the Holy Spirit, with the joyous Nativity greeting:

Peace from God! Christ is Born!

"And without controversy great is the mystery of godliness: God was manifest in the flesh…" (1Tim. 3:16).

We are surrounded with mysteries. This visible world is a mystery. The invisible world is a mystery. The cosmos or star system is a mystery. Every blade of grass is a mystery. We are a mystery to ourselves. And just how much of a mystery is our neighbour to us? That is why our great poet says, "Man is man's biggest mystery". Or, as elsewhere the Venerable Justin of Ćelije says: "And when your eye looks seriously at your neighbor's face, how many mysteries and riddles does it see there? And each one of them is on - a precipice!" But God is above all mysteries. He is incomprehensible. And we have come to know this mystery more fully by the Incarnation of the Son of God. That is a holy mystery. Christ is the mystery of all mysteries. He is a sacrament. He is the eternal mystery. And that is the mystery of faith, or as the Holy Apostle calls it godliness.

Christmas showed what our meaning is: worship. Or in the words of St. Athanasius the Great: "God became man, that man might become God by grace." That is why St. John Chrysostom says somewhere that this is the feast of feasts. For without Bethlehem we cannot understand Theophany, Transfiguration, or Tribulation. If Christ had not incarnated, none of this would have happened. He explained the meaning of our lives. Or in other words: He is the meaning of our lives. He is also the only thing new under this firmament of heaven. And will remain so. He always makes all things new (Rev. 21: 5).

We live in a world that is reduced to the material and the consumer, in a world that is moving away from God and His Church. Not only that, but man is distancing himself from his neighbor, and even from himself. He does not find the meaning of his life. "Outside the God-man, the thought of man is utterly meaningless," said one of our great theologians. He goes on to say, “It is torment, utter torment… to be a man without the God-man Christ; and joy beyond all joy to be a man with the God-man Christ. "

Christmas is a holiday to return to God, the Church, our holy ancestors, and ultimately to ourselves. How many Christian families fall apart every day? How many children are crying because of that? How many are alone, abandoned, rejected, despised, sick, old and young? A splendid poem of our great poet comes to mind:

Tomorrow is the Feast, its light is soft,
The icon lamp is casting and my room is lit up,
Alone, alone, out of the corner the old clock is beating,
And the silent moments imperceptibly flow…

That is why we remember, dear brothers and sisters, at the cradle of the God-child, all of them. Let us help them materially and spiritually. Because of them, the Son of God was incarnate, as He was for us. He "became poor so that we through His poverty might become rich " (2 Cor. 8: 9). Let us not forget His words, “Truly I tell you, anyone who gives you a cup of water in my name because you belong to the Messiah will certainly not lose their reward." (Mark 9:41).

Thank you for all your help, whether financial, material or in work, to our Diocese, our Monastery, churches and every unfortunate. May the Lord repay you a hundredfold with every “good gift and every perfect present” (James 1:17) in the New 2020. May He bless you with His heavenly blessing and reward you with the eternal Kingdom.

We send you heartfelt greetings with these joyous words:
PEACE FROM GOD! CHRIST IS BORN!
A HAPPY AND GOD BLESSED 2020 YEAR OF SALVATION!

Your intercessor before the God-child Christ,
BISHOP OF CANADA

Dear brothers and sisters,

On behalf of the Church-school of St. Archangel Michael, and on the occasion of the upcoming Nativity Feast day, birthday of our Lord Jesus Christ, we warmly wish you to find these forthcoming festive days in peace, health and joyous celebrations. Let this holiday of peace, hope and love, given to us through the Newborn Christ, be the fundamental driving and creative force in our lives.

Serbian Orthodox Church of St. Archangel Michael wishes you Merry Christmas! Christ is born! Born indeed

+++++++PEACE FROM GOD - CHRIST IS BORN!!!+++++++
+++++HAPPY NEW YEAR 2020 !!!+++++

Your priest and the BOD of the St. Arch. Michael
Serbian Orthodox Church,
Christmas 2020.

ST. SAVA CELEBRATION

January 26, 2020

10:00 Divine Liturgy
11:30 Lunch
12:00 St. Sava Academy
by Serbian School and Folklore Group
Mlada Srbadija

January 27, 2020

St. Sava First Serbian Archbishop
10:00 Divine Liturgy

SUNDAY OF ORTHODOXY

Sunday, March 8, 2020

19:00 Pan Orthodox Vespers

AT: St. Archangel Michael
Serbian Orthodox Church
7837 Canada Way, Burnaby BC

Meanings of Depictions of the Christmas Icon

St John Chrysostom reminds us of the odd behavior of such a star that led the Magi from the east. It appeared in daylight and shone so bright! It acted like no other by coming down from the heavens to practically eye level. It disappeared while in the presence of Herod, and reappeared afterward.

Also, the magi themselves were well trained in the behavior of stars - this was their daily work! Traveling far, their ethnicity symbolizes that the Gospel will reach the Gentiles and people of the East. Their gifts are full of meaning - *gold* for the King of all ages, *frankincens*e for God of all, and *myrrh* for His three days in the tomb as fully man.

Sometimes we ask why is Joseph turned away? The theological answer is often because he shows us he is not the father of Christ, and others say he is deep in thought, contemplating the virgin birth. In various icons, a grim figure is depicted tempting Joseph with harmful doubts, or another younger man walks with them as they travel to Egypt. Just remember to identify Joseph correctly. He was the much older widow with children from his previous wife. His care for Virgin Mary was closer related to that of fatherly protection than ever as a husband, seeing as a marriage was never consummated between them.

Important also for our children to understand - Christ was born in the cave. The cave and the Mother of God are the offerings from the world, as the hymns proclaim. Light has been born into the darkness!

Everyone offers the newborn Christ a gift! Mankind offers Most Pure Mary, to be used for God's purpose and His work of salvation. Notice her posture. In some icons she is kneeling with arms crossed to worship her very own son as her God. Yet she is one of us, perfectly human and representative of us all created to offer ourselves fully to God as she did. The wilderness offers the cave as a dwelling place for the Savior. The heavens offer the star. The angels offer their voices of praises and song. Even the animals gather around Christ to offer their own warmth of breath, as heat in the coldness of the cave!
The swaddled clothes around Christ signify His burial cloths as well, if you remember, when St Joseph of Arimathea and St Nicodemus wrapped the body of Christ is a white linen cloth for the tomb.

The shepherds, lastly, are all of us. The simple, the unlearned, the lost sheep - called from our daily tasks to come and worship the Lord. After such an encounter, one's life can never quite be the same!

Troparion for Christmas

"Thy nativity, O Christ our God,
has shown to the world the light of wisdom;
for by it, those who worshipped the stars
were taught by a star to adore Thee
the Sun of Righteousness,
and to know Thee, the Orient from on high.
O Lord, glory to Thee."

Kontakion for Christmas

Roman the Melodist

Today the Virgin gives birth to the Transcendent One,
And the earth offers a cave to the
Unapproachable One!
Angels with shepherds glorify Him!
The wise men journey with a star!
Since for our sake the Eternal God was born as a Little Child!

The Nativity/ Birth of our Lord Jesus Christ

Christmas is one of the Lord's holy days and is fulfillment of all Old Testament prophesies about the birth of Messiah and the Saviour of mankind. Serbian Christmas also has rich tradition and is full of symbolism that binds all creation in one with this greatest event in the history of mankind.

Three weeks that precede Christmas are Children's Day, Mothers' Day and Fathers' Day. These weeks indicate family bonds and family ties and remind parents and children to mutually love and respect one another as Christ loves us.

Christmas Eve is the night when we await Christmas with great joy and we prepare Badnjak / Yule Log/. In villages Yule tree is being selected early on Christmas Eve morning and placed on side of the house. In cities and urban areas people go to the church to take a blessed Yule log that they take home and keep by their icons and vigil lamps.

The Yule tree is an oak tree as the strongest of the trees and is bound with hay straw that reminds of the cave where Godman was born. It came to symbolize the battle between good and evil and as the fire grows brighter as Yule log is turned to ashes, it symbolizes Christ 's complete triumph over sin.

Bethlehem means city of bread. When the fullness of time came and nine months after the news about birth of Saviour to Most Holy Virgin, noble Joseph and Virgin Mary were going to Bethlehem. And there were many people and they could not find any accommodation. They found shelter from cold in the cave where the shepherds were keeping their flock overnight. There, on the night between Saturday and Sunday on December 25th according to Julian Calendar (established 46 B.C.) or January 7 according to new Gregorian calendar (established 1597). Virgin May gave birth without any pain as she has conceived him without any sin.

She has wrapped him up and she bowed to Him as God and she put him in the manger and the straw. Then Noble Joseph has bowed to him and then the shepherds as well. The angels came down from heaven and sung "Glory to God in the highest and good will toward men.' Where there was a cave in Bethlehem today stands a majestic Church of Birth of Jesus Christ which is one of the greatest sanctuaries of the Christianity.

Jesus means Saviour and **Christ** means Messiah. It means anointed one, and it indicates the person designated by God for a special service and mission.

Emanuel means God is with us (Matthew 1:23) as it was prophesized that the Saviour will be born. "For unto us a Child is born, unto us a Son is given (Isaiah 9:6).

Star of Jacob

In Numbers it was prophesized that Star of Jacob will be born in Bethlehem: I shall see him, but not now: I shall behold him, but not near: there shall come a Star of Jacob.

Genealogy of Jesus (Matthew 1:1-17)

Gospel according to Mathew begins with geneaology of Jesus Christ to emphasize that in Jesus Christ the promise given to Abraham, David and Jacob was fullfilled. The apostle and evangelist Matthew emphasizes that Jesus is the Saviour and Messiah and that there are fourteen generations from Abraham to David, fourteen from David to the exile to Babylon, and fourteen generations from the exile to Christ. Mathew calls Jesus a son of David to indicate his royal origin as it was awaited for Messiah to come from the David's descendant.

The First Footer

Serbian Christmas is a great feast and families and friends are spending together and on the Christmas day, usually early in the morning the first footer arrives and congratulates Christmas to all. First footer is always a small male child or young man. The family always pours the first footer with wheat, rice and is saying cheers and wishing well for the holy day and upcoming year. Family always buys a gift for the first footer to emphasize the greatness of the holy day.

Ljiljana Toljevic

HOLY MYSTERY OF BAPTISM

It is the tradition in the Orthodox Church and a very ancient custom at that, of baptizing infants, of brining them into the family of God right after birth.

This means we do not have a recollection of our own baptism. We cannot recall the time our parents dressed us and with the Godparents made their way to the church and brought us into the temple for the first time in our lives. If this is so, we need to examine Baptism and see what it means.

Now there are several things that take place in the Mystery of Baptism.

1. There are solemn promises made. The Godpar ents promise, in the name of the child, to believe in Christ and to serve Him. They also promise to renounce sin and satan. It will be helpful to us to remember these promises we made at the very beginning of our lives.

2. Baptism is an anointing. Kings were always anointed in the centuries past. When the prophet Samuel sought out a king for Israel, he found a shepherd lad, Saul, and anointed him with oil and made him a king. Before anointing he was nobody; after anointing, he was the king. When Saul died, David was anointed, and became King of Israel.

So when a child is baptized, he is anointed, separated, made a member of the King's family. Before he was a nobody, but now he is a Christian, a child of God, a member of God's family, and heir of eternity.

3. Baptism is washing that is why the water is used. But not ordinary washing. Deeply ingrained in human nature is sin. Generation after generation of people are born, and all follow much the same pattern. There is not less evil in the world today. We may have gotten rid of polio and other physical diseases, but we cannot seem to get rid of sin: of hatred, selfishness, stealing, lying and the like. So, even as we are born with nature of Adam, we need cleansing, we need to be washed.

Remember the words of Jesus: "If I wash you not, you shall have no part of Me."

4. Baptism is a dressing. It is not for style that new white clothing is put on a child at Baptism and Chrismation. It is symbolic. Early Christians, baptized in adulthood on the great Feast days of the Church, would wear their baptismal clothing typifying cleansing and purity for weeks after the ceremony. It is symbolic of the righteousness of Christ that we acquire as His Child.

Recall the parable of the wedding feast at which one man was found who did not have the proper attire. He was asked why he did not have a wedding garment on. And when he offered an explanation he was expelled from the feast. We are dressed in Baptism with the garment of Christ.

5. Baptism is a death and re-birth. We die to sin, and are re-born to life. A child after Baptism is not the same person he was prior to Baptism. The concept of death-resurrection is brought out clearly in immersion.

Of course, after the child is born, it must be fed, washed, nurtured, loved. And after a Christian is born in Baptism, her must be fed the Bread of Life, must be washed in the Sacrament of Penance, must be nurtured by the teachings of the Gospel and the services of the Church, and must be loved. This is the task of the Church and home.

SAINT BASIL THE GREAT, ARCHBISHOP OF CAESAREA

Basil was born during the reign of Emperor Constantine. While still unbaptized, he spent fifteen years in Athens, where he studied philosophy, rhetoric, astronomy and all other secular sciences of that time. His colleagues there were Gregory the Theologian and Julian, later the apostate emperor. In his mature years he was baptized in the Jordan River along with Ebulios his former teacher. He was Bishop of Caesarea in Cappadocia for almost ten years and completed his earthly life fifty years after his birth. He was a great defender of Orthodoxy, a great light of moral purity, a religious zealot, a great theological mind, a great builder and pillar of the Church of God.

Basil fully deserved the title "Great." In liturgical services he is referred to as the "bee of the Church of Christ, which brings honey to the faithful and with its stinger pricks the heretics." Numerous works of this Father of the Church are preserved; they include theological, apologetical, ascetical and canonical writings, as well as the Holy and Divine Liturgy named after him. This Divine Liturgy is celebrated ten times during the year: on the First of January, his feast day; on the eve of the Nativity of our Lord; on the eve of the Theophany of our Lord; all Sundays of Great Lent except Palm Sunday; on Great and Holy Thursday; and on Great and Holy Saturday. St. Basil reposed peacefully on January 1, 379 A.D., and entered into the Kingdom of Christ.

HUNTERS &
FISHERMEN
EVENING
FEB 22, 2020
REGISTRATIONS ARE OPEN!
Ticket: $40
RESERVATIONS:
ZDENKA
778-386-2634

SERBIAN NEW YEARS EVE

JANUARY 13, 2020

New Year's Dinner at 7:00 pm

Music: Dragan and Daniela

St. Archangel Michael
Serbian Church Hall
7837 Canada Way, Burnaby

TICKET: $50 RESERVATIONS:
Biljana: 778-385-8245

Sunday of Orthodoxy

The Sunday of Orthodoxy is the first Sunday of Great Lent. The dominant theme of this Sunday since 843 has been that of the victory of the icons. In that year the iconoclastic controversy, which had raged on and off since 726, was finally laid to rest, and icons and their veneration were restored on the first Sunday in Lent. Ever since, this Sunday has been commemorated as the "Triumph of Orthodoxy."The Seventh Ecumenical Council dealt predominantly with the controversy regarding icons and their place in Orthodox worship. It was convened in Nicaea in 787 by Empress Irene at the request of Tarasios, Patriarch of Constantinople.

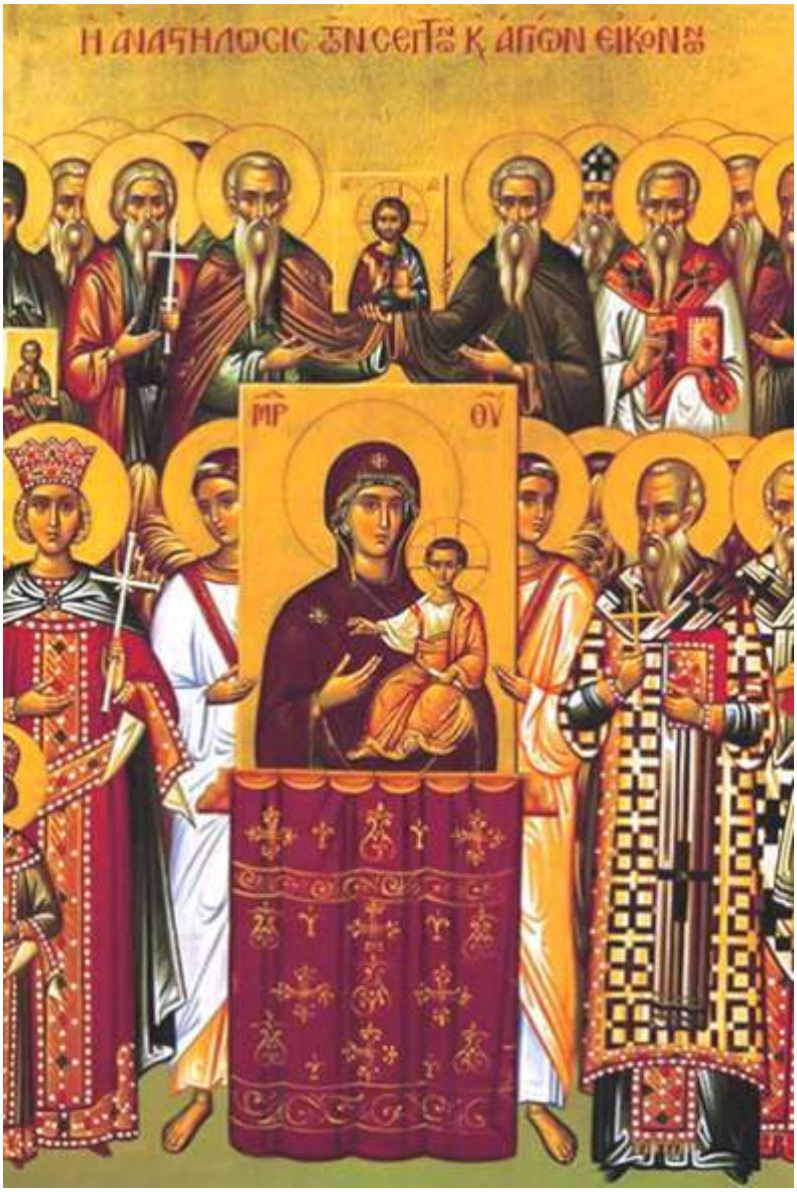

The Council was attended by 367 bishops. Almost a century before this, the iconoclastic controversy had once more shaken the foundations of both Church and State in the Byzantine empire. Excessive religious respect and the ascribed miracles to icons by some members of society, approached the point of worship (due only to God) and idolatry. This instigated excesses at the other extreme by which icons were completely taken out of the liturgical life of the Church by the Iconoclasts. The Iconophiles, on the other-hand, believed that icons served to preserve the doctrinal teachings of the Church; they considered icons to be man's dynamic way of expressing the divine through art and beauty. The decree of the Council for restoring icons to churches added an important clause which still stands at the foundation of the rationale for using and venerating icons in the Orthodox Church to this very day: "We define that the holy icons, whether in colour, mosaic, or some other material, should be exhibited in the holy churches of God, on the sacred vessels and liturgical vestments, on the walls, furnishings, and in houses and along the roads, namely the icons of our Lord God and Saviour Jesus Christ, that of our Lady the Theotokos, those of the venerable angels and those of all saintly people.

Whenever these representations are contemplated, they will cause those who look at them to commemorate and love their prototype. We define also that they should be kissed and that they are an object of veneration and honour but not of real worship which is reserved for Him Who is the subject of our faith and is proper for the divine nature.

The veneration accorded to an icon is in effect transmitted to the prototype; he who venerates the icon, venerated in it the reality for which it stands". An Endemousa (Regional) Synod was called in Constantinople in 843. Under Empress Theodora. The veneration of icons was solemnly proclaimed at the Hagia Sophia Cathedral. The Empress, her son Michael III, Patriarch Methodius, and monks and clergy came in procession and restored the icons in their rightful place. The day was called "Triumph of Orthodoxy." Since that time, this event is commemorated yearly with a special service on the first Sunday of Lent, the "Sunday of Orthodoxy".

THE FRESCOES PROJECT

According to the decision of the Assembly our church will be doing frescoes inside the church.

We invite all people of good will to join us and help us in our efforts to finish the interior of our church and in doing so make our church.

Our generation is given an opportunity to participate in this project that will last for ages.

If you have any questions please contact our priest Father Malisa 604-715-1908

Information: Father Malisa
604-715-1908

Vespers and **Orthodox Catechism** Lessons for Adults

Walking in the steps of the Holy Fathers of our Holy Church who, ever since the apostolic times until today, have been taking care of the spiritual growth, education about the Gospel, faith and Christ's Church, we have organized catechism-lessons for adults.

As a part of the Great Lent cycles, at St. Archangel Michael Serbian Orthodox Church will be served Vespers every Saturday at 18:00.

Every Wednesday in February, March and April of 2020 will be Catechism for adults.

Catechism lessons will cover different topics from Christian, Biblical and Serbian history, as well as practical religious topics from the area of our faith.

Teachers are:
Father Malisa Milovanovic
Dara Milovanovic
Ljiljana Toljevic

Learn about our Faith!
Learn Serbian!

Serbian as a second language
every Wednesday 5:30 -6:15
/from 3 to 12 years of age/
Serbian School
"St. Basil of Ostrog"
Information:
Father Malisa Milovanovic
604-715-1908

ПОУКЕ СВЕТИХ

Преци наши
Ако ћемо да се хвалимо претцима својим, не смемо бити мањи од њих у молитви и љубави – у молитви, да би нам Бог био савезник, помоћник и заштитник; у љубави, да би нам живот био радост и снага и светлост. (**Св. Николај Жички**)

Воља Божија
Не напуштај вољу Божију да би испунио вољу људи. (**Преп. Антоније Велики**)

Не дешава се случајно да Божије Провиђење допушта догађаје који нас погађају. То се дешава или као казна, или као поука. (**Св. Филарет Московски**)

Тајне света
Нису паметни људи својом памећу открили многе тајне него су само својом жељом и трудом куцали на врата тајни, и Бог им је отворио. (**Св. Николај Жички**)

Безосећајност
Када душа бива рањена и пада она не лежи без свести као тело, него се овде мучи грижом зле савести, а када оде одавде баца се у вечно мучење. Ако неко не осећа бол од рана које наноси ђаво, тај својом безосећајношћу самом себи припрема још већу невољу. Јер ко није осетио прву рану тај ће ускоро задобити и другу а после друге трећу. Нечастиви видећи да је људска душа безбрижна и да не обраћа пажњу на задобијене ране, не престаје да је рањава све до последњег издисаја. (**Св. Јован Златоусти**)

Дарови
Без божанске љубави ми немамо користи ни од чега, чак и ако поседујемо све остале дарове Духа Светога. (**Св. Василије Велики**)

Подвиг
Велики је подвиг принети Богу на жртву све оно што нас, људе, у овоземаљском животу забавља и увесељава. (**Св. Филарет Московски**)
Док је душа жива…
Док је год у једном народу, као и у једном човеку, душа жива и јака, дотле ништа није изгубљено и ништа није мртво, што је прашином посуто. (**Св. Николај Жички**)

Власт
Дужни смо да се повинујемо признатој земаљској власти све дотле док она не захтева од нас оно што Бог забрањује, и до не забрањује оно што Бог заповеда. /Дела Ап. 5, 29/ (**Св. Филарет Московски**)

Дом
Направи твој дом Црквом, јер ти ћеш одговарати за душе твоје деце и свих оних који обитавају у њему. (**Св. Јован Златоусти**)

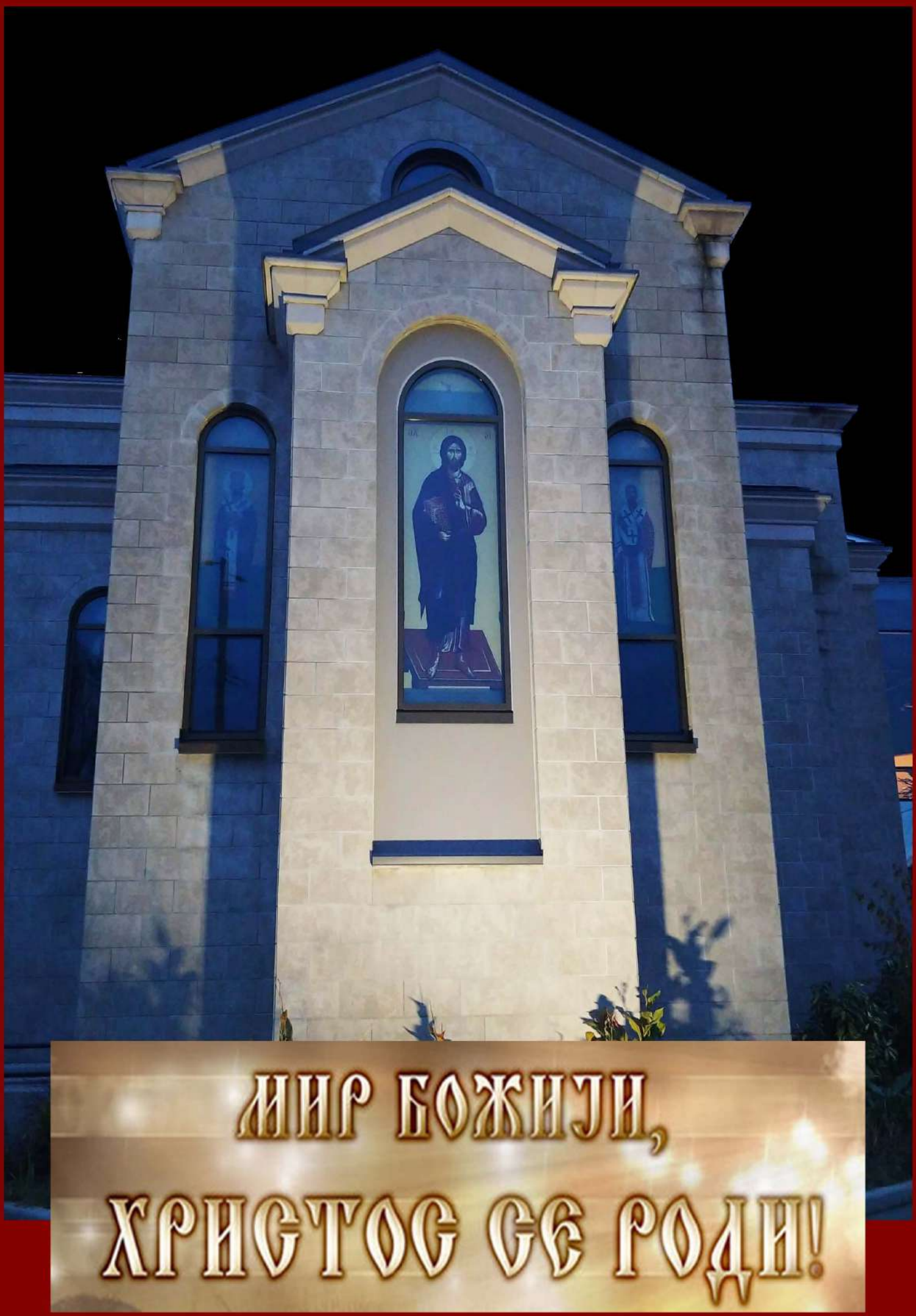
МИР БОЖИЈИ,
ХРИСТОС СЕ РОДИ!